

Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Goedenavond, dames en heren.

1 Opening door de voorzitter

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Welkom op onze eerste commissievergadering van de AZM in dit nieuwe jaar. Het is zes februari. Er zijn vier afmeldingen: Marco Caumon, Marion Puts en Jo Hanssen van BurgerBelangen, Herman Vleugels van Ons Kerkrade, Roger Scheeren van de VVD en Wilma Willems van Hart voor Vrijheid. We komen bij agendapunt 2.

2 Vragenuurtje

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Niemand heeft zich gemeld voor het vragenuurtje.

3 Spreektijd voor het publiek

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Agendapunt 3 is de spreektijd voor het publiek en ook daar heeft zich niemand voor gemeld.

4 Vaststelling van de agenda

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Punt 4: vaststelling van de agenda. Heeft er iemand op- of aanmerkingen op de agenda zoals die nu voorligt? Niemand. Agendapunt 5: de besluitenlijst.

5 Vaststelling van de besluitenlijst van 28 november 2022

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Heeft iemand op- of aanmerkingen op de besluitenlijst? Ook niet. We zullen eerst een nummertje trekken: nummertje twee. We beginnen vandaag bij de VVD, meneer Creusen. We gaan over naar de behandeling van de besprekingsstukken van de agenda. Ik wil nog eens benadrukken dat iedereen vooraf schriftelijk vragen kan stellen met betrekking tot de agendapunten. De vragen en antwoorden worden toegevoegd in de agenda op het internet zodat ook de burgers deze kunnen inzien. Het is geen verplichting om vragen vooraf te stellen en een afweging die iedere fractie zelf moet maken.

6 Ontwerpbesluit integraal veiligheidsplan 2023-2026

M.A.K.J. Laumann voorzitter voorzitter

Agendapunt 6: ontwerpbesluit integraal veiligheidsplan. Eenmaal per vier jaar stelt de raad een veiligheidsplan vast waarvan de looptijd zoveel mogelijk aansluit op de zittingsperiode van de raad. Het huidige IVP liep af op 31 december 2022. Op maandag 9 januari 2023 is er een informatieavond geweest op het politiebureau voor de raads- en commissieleden ter voorbereiding op de behandeling van het vandaag vast te stellen veiligheidsplan. Voor ons ligt het nieuwe concept van het integraal veiligheidsplan. Op basis hiervan benoemd de raad concrete ambities en prioriteiten met betrekking tot het lokale veiligheidsbeleid zoals dit in de komende vier jaar gevoerd wordt. De hoofdlijnen en uitgangspunten van dit beleid en de implementatie ervan worden hierin vastgelegd. De burgemeester is portefeuillehouder veiligheid. Misschien heeft zij nog aanvullingen? Nee. Dan geef ik nu het woord aan de commissie voor de eerste termijn

Fractie VVD

en ik begin bij meneer Creusen, VVD.

Dank u wel, voorzitter. Ten aanzien van het kaderdocument integraal veiligheidsplan hebben wij geen vragen. Het is duidelijk een voortzetting van het ingeslagen beleid van '19-'22. We zijn blij dat een aantal speerpunten behoorlijk wat aandacht krijgen, met name jeugd- en ondermijnende criminaliteit. Dat brengt mij bij het heuglijke nieuws dat de gemeente Heerlen, in het kader van het programma Preventie met Gezag, maar liefst een bedrag van 6 miljoen euro heeft gekregen van het Ministerie van Justitie. Het was een subsidieaanvraag, en een deel van die middelen wordt besteed aan zorg en veiligheid in Parkstad. Ik neem aan dat wij delen in dit succes, maar mijn vraag is: heeft de gemeente Kerkrade afgezien van deze subsidieaanvraag? Of een subsidieaanvraag ingediend die helaas niet kansrijk was? Daar hadden we graag een antwoord op gehad. Maar nogmaals, ten aanzien van het kaderdocument hebben we geen vragen. Dank u wel. Dan ga ik naar Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Voor de eerste ronde heb ik geen vragen. PvdA, meneer Jongen. Dank u wel voorzitter, op de eerste plaats wil ik even vermelden dat we een hele positieve interactieve bijeenkomst hebben gehad bij de politie waaraan de gemeente goed heeft bijgedragen. De zaken werden op een interactieve manier besproken en dit was zeer verhelderd. Voor ons ligt de kadernota met daarin de uitgangspunten, prioriteiten - hoe pakken we dat aan - en de ambities. Alles staat in de kadernota vermeld en het is een goed document. Er zijn vragen gesteld over de monitoring, waarop de burgemeester heeft gereageerd door te melden dat er jaarlijks een monitoring plaatsvindt richting het college en de commissie AZM op de hoogte wordt gesteld van de ontwikkelingen. Heel belangrijk - en wat in de kadernota wordt vermeld - is dat als er prioriteiten veranderen, er zal ingespeeld worden op de actualiteit van de dag. Het is een dynamisch en geen statisch document, net zoals de samenleving en elkaar zit. Wij gaan akkoord met de kadernota. Tijdens de interactieve bijeenkomst heb ik samen met de politie onze zorgen geuit over de overlast ten aanzien van verwarde personen. Dat is een hardnekkig probleem wat al langer speelt, want het gaat niet alleen om veiligheid maar ook over zorg. Er wordt echter veel capaciteit ingezet om die problematiek op te pakken, en dat verdient dus de nodige aandacht. Dit is opgenomen bij de prioriteiten. Ik heb verder geen vragen, complimenten aan de opstellers en nogmaals dank voor de prettige wijze

waarop we bij de politie zijn ontvangen. Dank u wel. Dank u wel. Lokaal Alternatief, meneer Charlier. Wij willen ons aansluiten bij die laatste woorden. De informatieavond van 9 januari was erg nuttig om ons te kunnen voorbereiden op zo'n groot en uitgebreid dossier. Waarvoor onze dank. Als we kijken naar het integraal veiligheidsplan, staat er onder punt 4: prioritering. Dat is altijd arbitrair en ik ben toen de volgende vraag vergeten te stellen: is de prioritering volgorde-lijk zoals die hier aangegeven staat? Indien dat zo is, is de vraag: moet de aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit niet hoger? Over jeugdoverlast bereiken ons veel geluiden. Als je de overlast die zij nu veroorzaken zou kunnen oplossen, voorkom je wellicht toekomstige problemen. Op de bijeenkomst werd dit besproken, maar ik wil nogmaals de parkeeroverlast in de Marktstraat en op de zaterdagmarkt te Eygelshoven onder de aandacht brengen. We waren enigszins ontevreden met het antwoord dat we op de bijeenkomst hebben gekregen: de bo's rijden weg van hun werkplek, zijn onderweg naar een akkefietje wat ze moeten oplossen - en we begrijpen dat ze niet kunnen verbaliseren - maar als ze terugkomen verbaliseren ze niet de verkeerd geparkeerde auto's. Daar willen we aandacht voor vragen. Verder zijn er geen bezwaren of andere punten, en kunnen we instemmen zoals het er nu voorligt. Dank u wel. Ons Kerkrade, meneer Krasovec. Dank u wel, voorzitter. Een verhelderende bijeenkomst op 9 januari. Dank u wel. Het was een goede onderlegger voor dit stuk. Meneer vleugels heeft nog vragen gesteld, de antwoorden zijn een uurtje geleden binnengekomen en deze zijn naar tevredenheid beantwoord. Wij steunen de lobby naar Den Haag voor meer blauw op straat en hadden we al aangegeven. We hebben de burgemeester zien rijden in het filmpje, en ik denk dat meer blauw op straat niet verkeerd zal zijn. De lobby voor de zaterdagmarkt steun ik sowieso, want de gemeente heeft de foto's gekregen. Voor ons akkoord. Dank u wel. Dank u wel. De SP, meneer Ter Horst. Dank u wel, voorzitter. Allereerst willen we als fractie ons uitspreken over de beantwoording op onze schriftelijke vragen. Wat ons steeds weer verbaast is dat we eerst schriftelijke vragen moeten stellen voordat er aanvullende informatie komt. Wij als fractie nemen onze taak als adviesorgaan enorm serieus en op het moment dat ons iets gevraagd wordt ter bespreking hier in de commissie, hadden we graag alle informatie gehad en niet op het moment ernaar gevraagd wordt. Het is veel makkelijker en efficiënter als de informatie bijgevoegd wordt, zodat we concreter kunnen reageren en eerder dingen af kunnen hameren. Er is sprake van een evaluatie, maar deze ontbreekt wat ons betreft. In december 2018 is eraan de gemeenteraad toegezegd dat er een halfjaarlijkse evaluatie komt in de commissie AZM. De laatste keer was 13 september 2021 en dat was een evaluatie tot juli datzelfde jaar. Er ontbreekt dus anderhalf jaar aan evaluatie. Als dit punt op de agenda in september had gestaan, had ervoor die periode een evaluatie kunnen plaatsvinden, en was er eventueel een aftrap mogelijk geweest voor het nieuwe IVP. We staan nu voor het voldongen feit dat het vorige IVP afgelopen is per 31 december, en het nieuwe plan nog niet aan de orde is omdat dit op 6 februari besproken wordt. Het valt ons op dat de plannen en ideeën niet SMART zijn. SMART is een methode waar hier al jarenlang sprake van is en betekent: Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdsgebonden. Het is een soort meetlat wat je naast een plan legt zodat duidelijk wordt waarmee je bezig bent, wat je moet doen, wat het effect is en waar je moet bijsturen. In de plannen ontbreekt vaak één van deze componenten. In het stuk staat dat er een bekostiging is vanuit de begroting. Ik hoorde eerder de vraag vanuit de VVD: komen er gelden vanuit het Rijk? In het IVP is er sprake van teruggeschoefde controles vanwege de capaciteit. Hierover maken we ons zorgen en vragen: wordt de capaciteit opgeschoefd? En zo ja, worden de controles dan ook opgeschoefd? Op dit moment is er een vertekend beeld, want als je weinig controles uitvoert, merk je de dingen minder op. Datzelfde geldt voor het objectieve - hoe veilig ben ik - en subjectieve - hoe veilig voel ik me - veiligheidsgevoel. Als het daar scheef loopt door minder meldingen, corona en controles, kan ik me hartstikke veilig voelen maar betekent dat niet automatisch dat ik veilig ben. We willen er graag op wijzen dat ernaar onze mening te weinig en niet snel genoeg gebruik gemaakt wordt van de Wet Aanpak Woonoverlast. In het stuk komt terug dat er behoorlijk gevoel van overlast heerst in de directe en persoonlijke omgeving. We juichen het voornemen om daarin beter samen te werken met de verschillende instanties toe. Maar op dit moment schieten we daarin tekort, ook wat betreft verwarde personen. De afbraak van zorg is mede de oorzaak, maar dat neemt niet weg dat verwarde mensen die overlast veroorzaken hulp nodig hebben want zij zijn min of meer slachtoffer. Uit het plan concluderen we dat het anders moet. Als we kijken naar de cijfers op waarstaatsmijngemeente.nl, zien we dat Kerkrade een inhaalslag moet maken vooraleer ze de grote uitgesproken ambitie kan waarmaken. Onze vraag is dan ook: in hoeverre is die ambitie haalbaar? Ik vergelijk dit een beetje - en daarin zal de zaal zich herkennen - met JC Roda die de ambitie heeft om over tien jaar kampioen te zijn in eredivisie. Zij zullen nog heel wat stappen moeten maken. Wij missen een stappenplan. Zodra je het meetbaar maakt, kan je dit stappenplan erbij nemen zodat je geen heel stuk hebt tot het einde van de ambitie, maar kan evalueren: waar staan we? Waar moeten we bijsturen? Waar gaan we naartoe? Tot zover, voorzitter. De Ouderenpartij, mevrouw Fischer. Dank u wel, voorzitter. We kunnen met dit document uit de voeten. Ik was 9 januari niet in de gelegenheid om de politie te aanhoren, maar het heeft jullie - zo te horen - geen windeieren gelegd. Ik zal nog eens informeren naar wat er allemaal gezegd, en

misschien komt er dan nog wel een lichtje schijnen waarvan ik denk dat er al genoeg licht is. Wij hebben vragen gesteld waarop antwoord is gekomen. De Ouderenpartij gaat akkoord. Dat was het. Dank u wel. Het CDA, meneer Hölsgens. Dank u wel, voorzitter. Een aantal vragen zijn reeds gesteld en ik zal proberen daar niet meer op ingaan. De financiën werden genoemd en dit werd deels schriftelijk beantwoord. We kunnen instemmen met deze kadernota, maar hebben een aantal vragen/opmerkingen. Vanwege de capaciteit moeten er prioriteiten gesteld worden, en wij denken - net als Lokaal Alternatief - dat deze niet arbitrair zijn maar zijn ingegeven door wat men waarneemt. Tenminste daar gaan we vanuit. Is erin de genoemde prioritering een ranglijst van prioriteiten vast te leggen? Het wordt genoemd, maar de samenwerking met de Duitse burens zou wat ons betreft wat krachtiger kunnen. En waarom? De grensligging van Kerkrade wordt prominent genoemd als één van de oorzaken voor problematieken zoals drugoverlast en ondermijning. Een samenwerking over de grens is voor de hand liggend en noodzakelijk. Onze vraag hierbij: wordt de noodzaak om intensiever met de Duitse burens samen te werken gevoeld? En een vervolgvraag: wordt volgens uw inschatting die samenwerking wellicht bemoeilijkt omdat de structuren aan beide kanten van de grens verschillend zijn? Ontstaan er moeilijkheden doordat het niet duidelijk is wie de aanspreekpartner is of wie er bepaalde besluiten neemt? EuRIC werd genoemd als organisatie voor die grensoverschrijdende samenwerking. Wij missen de samenwerking met EPICC, maar is misschien toevallig. We zijn benieuwd hoe u daarnaar kijkt? Zijn er plannen om de bereikbaarheid en kantooruren van EPICC uit te breiden? We hebben nog een vraag rond jeugdoverlast, een probleem dat steeds vaker de kop opsteekt en steeds meer aandacht krijgt. De voorgestelde acties lijken ons zeker prima, maar we zijn benieuwd in hoeverre de rol van de ouders scherper kan worden gesteld. Zijn ouders - tot op zekere hoogte - verantwoordelijk en aansprakelijk voor het al dan niet criminele gedrag van hun kinderen. Een ander belangrijk punt dat er genoemd werd is de meldingsbereidheid als het gaat over de objectieve en subjectieve beleving van veiligheid. Wij denken dat de meldingsbereidheid daarin een cruciale rol speelt: zijn er concrete ideeën om die meldingsbereidheid toe te laten nemen? Er kan misschien op de gemeentelijke website toegankelijke informatie hierover worden geplaatst zodat mensen weten waar ze - liefst anoniem - bepaalde dingen kunnen melden. Wellicht kan erop social media extra aandacht aanbesteed worden. Wat ons betreft mag er wat actiever ingezet worden op de uitingen rond Beleef Kerkrade. Tot zover onze vragen en opmerkingen. Dank u wel. Dank u wel. BurgerBelangen, de heer Ritterbeeks. Dank u wel, voorzitter. We hebben het voorliggende beleidsplan gelezen en besproken. We zijn van mening dat niet alle ontwikkelingen voorspelbaar zijn en in beton gegoten kunnen worden. Het is goed om prioriteiten te stellen en het maakt niet uit in welke wijk de actualiteit ligt. Daarom moet er ingespeeld kunnen worden op de behoefte en moet er ruimte zijn om hierin mee te bewegen. Bedankt voor de beantwoording van de vragen die overigens wat laat waren aangekomen. Wij stemmen voor het voorliggende concept. Dank u wel. Dank u wel. Iedereen is aan de beurs geweest. Ik ga naar de burgemeester voor de beantwoording. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de vragen en de mooie terugkoppeling op de informatieavond. De avond was bedoeld om op een andere manier context aan de stukken te geven. Fijn dat dat zo goed landt, en richting de SP, dit is een manier om de vragen die er leven bij de raads- en commissieleden die wij wellicht over het hoofd gezien hebben, een podium te bieden. Ik wil niet de indruk wekken dat wij pas noodzakelijke informatie op tafel krijgen als er schriftelijke vragen worden gesteld. Die infoavond was er zodat alle partners dingen konden vertellen en kon vragen wat er op je hart lag. Als opstellers van een stuk, weet je niet of alles wel gezegd is. De vragen die u gesteld heeft, gaan over dingen die er al zijn en die avond benoemd werden. In die zin begrijpen wij elkaar heel goed dat een stuk compleet moet zijn. Door een ander vorm van aanleveren c.q. voorbereiden proberen we alle vragen op tafel te brengen voordat het stuk behandeld wordt. We vinden elkaar in de ambitie om jullie zo goed mogelijk te utiëren. Meneer Creusen, VVD, Preventie met Gezag is een programma aangevraagd door de gemeente Heerlen. Er is 1,458 miljoen euro beschikbaar gesteld per jaar gedurende vier jaar. De zes miljoen waarover u het heeft is het totaalbedrag. De gemeente Heerlen heeft dit aangevraagd voor Heerlen-Noord, maar nadrukkelijk met een regionale component: wat daar wordt uitgerold komt ten goed van de aanpak elders in Parkstad. Zij hebben daarin een voortrekkersrol, maar we trekken erg collegiaal daarin op waardoor er ook maar één aanvraag is geweest. De aanpak die men daar zal proberen, kan elders in Parkstad - zoals in Kerkrade - ook uitgerold worden en in die zin plukken wij daar ook de vruchten van. Dat vinden we heel belangrijk. Wat betreft de prioritering in het stuk: het is niet zo dat drugs het allerbelangrijkste is en als derde pas jeugd. Het is niet 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7. Het is wel zo dat drugs op stip één terugkomt in onze veiligheidsmonitor. Lokaal Alternatief en CDA, het is dus niet zo dat dit nummer één het allerbelangrijkste is en nummer vijf het minst. We laten de actualiteit daarin meespelen. We hadden de afgelopen tijd veel jeugdoverlast in het centrum en in een wijk, waardoor we heel gericht onze aanpak daarop hebben ingezet en geïntensiveerd. Het zijn overkoepelende thema's die ons allemaal nauw aan het hart liggen. Als je het de burgers eerlijk vraagt, komt drugs altijd op stip één. De bo's verbaliseren daar waar het moet en kan. Jammer dat die observatie is, maar ik neem dat mee. Ten aanzien van de

zaterdagmarkt, hebben we dit de afgelopen weken geïntensiveerd en hebben we dat breder weggezet. Overigens, wat zij daar naar het hoofd geslingerd krijgen van bezoekers en ondernemers in Eygelshoven vind ik onacceptabel. Als men de parkeeroverlast wil beperken, moet er geverbaliseerd worden. Dat is hun opdracht en ik wil niet in hun schoenen staan. Ik maak van de gelegenheid gebruik om aan te geven dat ik dat totaal misplaatst vind. De overlast op de markt in Eygelshoven is een breder probleem en portefeuillehouder Geers is met een team intensief bezig om te kijken hoe we dat structureel kunnen oplossen. Eén van die aspecten is het aanpakken van foutparkeren. Er wordt geverbaliseerd en ik steun onze mensen 300 procent daarin. Meneer Ter Horst, u heeft het goed gezien dat het gedurende anderhalf jaar blanco was. We hebben jullie net laten zien dat we elk jaar terugkomen met een terugkoppeling van ons veiligheidsaanpak. In 2021-2022 hebben we dat niet gedaan en de reden daarvoor - we verschuilen ons er niet achter - is heel simpel: in de twee jaar van corona zijn wij binnen de afdeling Orde & Veiligheid met andere dingen bezig geweest waardoor we dit niet hebben kunnen bijhouden door de extra taken die we gekregen hebben. We hebben geprobeerd dit te ondervangen door in dit integraal veiligheidsplan een terugblik te geven op de afgelopen jaren. Het is absoluut om elk jaar - mits omstandigheden die ik net heb toegelicht - terug te komen naar de raad met een jaarlijkse evaluatie: waar staan we? Om verklaarbare redenen is dat niet gebeurd en we hoopten dat met deze terugblik min of meer recht te zetten, want evaluatie is een belangrijk onderdeel van het nieuwe beleid. Daar zijn we het mee eens. Het klopt dat op 31/12 het vorige IVP werd beëindigd en bij de volgende gemeenteraadsvergaderingen het huidige IVP geldt, maar het is niet dat in de zes zeven weken iedereen op de rug ligt op de afdeling Openbare Orde & Veiligheid. en denkt: we wachten op het nieuwe plan. Idealiter was dit wat eerder in elkaar overgegaan, maar ik vond die informatieavond met al die partners te belangrijk. Dat was het eerst mogelijke moment en daar hebben we dan alles op ingericht. Wij werken nu conform de aanvalsplannen en het kader dat wij nog hebben. Het integraal veiligheidsplan is een kadernota en geeft de ambitie voor de komende jaren weer. U zegt dat het niet SMART is en SMART'er kan, maar we hebben gepoogd om per prioriteit aan te geven wat onze ambitie is, zodat we jaarlijks aan u kunnen terugkoppelen of het veiligheidsgevoel verhoogd is, al dan niet subjectief? Hebben we de blinde vlekken bij ondermijning in beeld gebracht of niet? Het is een poging om dit moeilijke beleid een stukje SMART'er te maken. We hebben bewust niet opgeschreven dat we willen dat het aantal drugsmeldingen met 20 procent daalt. Dat is erg ingewikkeld omdat je met dit soort aanpakken met veel omstandigheden te maken hebt waar je niet altijd invloed op hebt. Bijvoorbeeld: als opeens één of andere bende uit Oost-Europa Kerkrade aandoet, heb je in hele korte tijd auto- en woninginbraken. Ik probeer niet etnisch te profileren, maar daar heb je soms weinig invloed op. En bij veiligheid is dat het manco aan SMART formuleren. Als portefeuillehouder wil ik eerlijk zijn over wat wij presteren en door de ambities zo te benoemen, proberen we meer gevoel hierover richting uw raad te geven. Dat is minder SMART dan als je zou zeggen 'ik wil dat dat er 20 procent minder inbraken zijn'. Dat vind ik niet fair omdat ik dat niet altijd zelf in de hand heb, en dan krijgen we een hele ongelijke discussie in de raad. Daarom heb ik daar niet voor gekozen, maar u daarover altijd anders oordelen. Wij zijn tijdens de informatieavond eerlijk geweest over het capaciteitstekort bij de politie de komende jaren. Dat is een probleem en heb ik in de beantwoording op uw vragen nogmaals onderstreept. We zullen met elkaar en de politie goed koers moeten houden zodat we weten wat we nog wel kunnen en daar dan die prioriteit een plek in geven. Daarom is dit stuk en die lokale driehoek belangrijk: wat speelt er? Waar zetten we op in? Het is een tijdelijke situatie bij de politie en daarover zijn ze open geweest. Qua handhaving zijn er gelukkigere omstandigheden doordat we - met uw toestemming - drie extra wijkboa's hebben kunnen werven. We hebben de handhaving anders vorm gegeven, waardoor de meldkamer nu van maandag tot en met zondag continu bereikbaar is. Dat wat we kunnen, proberen we te doen. Dus de handhaving hebben we op peil gebracht en de politie blijft de komende twee jaar een aandachtspunt door de omstandigheden die u werden toegelicht. Dit betekent dat de politie - met de capaciteit die ze heeft - zal inzetten op de thema's die wij met elkaar prioriteren en naargelang de ernst van de situatie op dat moment. ik kan het niet anders benoemen, en elk jaar kan u ons daarover bevragen als we terugkoppelen hoe het geweest is. 'De aanpak van woonoverlast moet strakker': we doen wat we kunnen, maar zijn soms afhankelijk van partners. Het zijn soms lastige dossiers. Ik heb al eerder met uw raad daarover gediscussieerd, maar voodat je in Nederland iemand zijn woning kan zetten, moet je bijna 20 kilometer dossier hebben opgebouwd. Dat is vanuit de rechtstaat gedachte ontzettend prettig, maar vanuit overlast in een straat ontzettend vervelend, maar daar hebben we nu eenmaal mee te maken. Naar mijn gevoel kan het sneller, maar de juridische regels en rechten die mensen hebben vragen zorgvuldigheid en dat gaat niet snel. Ik snap 300 procent dat mensen overlast heel vervelend vinden en het soms te lang duurt. Samen met de partners vragen wij om dit snel te melden, laat geen situatie ontstaan, en komt niet als de emmer overloopt. Kom snel en vroegtijdig naar ons. Aan onze woonstichtingen hebben we gevraagd om goede afspraken te maken met de huurders: waar moet je je aan houden? En als je je niet gedraagt, eindigt het huurcontract. Een versterking van dat soort afspraken staan benoemd in dit plan, en we hopen op een verbetering. We hebben vanmorgen een casus

beëindigd waar we heel lang mee bezig zijn geweest. Je kan mensen niet zomaar verplichten te verhuizen. Dat is helaas een feit. 'Verwarde mensen hebben hulp nodig', is de onderlegger van dit plan. Er is altijd een hulpvraag en we proberen deze hulp zo goed mogelijk te leveren. We hebben hier te maken met een bredere maatschappelijke tendens en de politieke keuze uit Den Haag om mensen zo lang thuis te laten wonen in de wijk. De wijk en de politie ervaart hierdoor overlast, want soms zijn er mensen met een verward gedrag. Ze kunnen niet naar een politiecel maar hebben hulp nodig. Er moet dan een psychiater bij komen, maar die zijn er ook niet veel. Ik hoef het u niet uit te tekenen. Het is een systeemcrisis waarmee we te maken hebben. We proberen samen met de partners de signalen zo vroeg mogelijk op te pikken en mensen zo goed mogelijk te helpen. Dat is de theorie, en in de praktijk lukt dat soms, maar er zullen best situaties zijn waar het te lang duurt en mensen overlast ervaren. Dat kan ik nooit helemaal voorkomen en robeer daar eerlijk in te zijn. Is de ambitie haalbaar? Je moet wel dromen, en de meeste dromen zijn geen bedrog. Zo bedoel ik het niet, maar je moet met elkaar iets neerzetten. Ik ben het zat dat Kerkrade bovenaan op een lijstje staat terwijl je onderaan wil staan, en onderaan terwijl je bovenaan wil staan. Als we met elkaar geen ambitie formuleren over waar we over 20 jaar willen staan, hebben we geen stip op de horizon. De horizon op het gebied van veiligheid is substantieel iets verbeteren. Dat zit in dit plan, maar gaat ook breder. Het zit in de aanpak die uw raad op de andere terreinen van mijn collega's goedkeurt. Het gaat over vastgoed in de stad: welk vastgoed heb je? Hoe zorg je voor leefbare, schone en gezonde wijken? Hoe doe je gezondheid en vitaliteit? Als we dat goed in elkaar schuiven, ben ik ervan overtuigd dat we over 20 jaar een andere stad hebben en we daar echt stappen in hebben gezet. Het vraagt commitment van ons allemaal en een integraal denken. Ik ga daarvoor en dat is het enige eerlijke antwoord wat ik u kan geven. Ik heb geen glazen bol, maar ik vind wel dat dat het richtsnoer is en daarmee onze medewerkers enthousiasmeer om die schouders eronder te zetten om zo op een andere plek in die lijstjes te komen. En niet omdat ik een lijstjes fetisj ben, maar omdat er mensen achter zitten die hier veilig en gezond willen wonen. Daar gaat het ons om, en zo ken ik u ook. Samenwerking met de Duitse burens, richting CDA. Dat gebeurt in het EuRIC wat u aangaf, en dat is een belangrijk instrument om de bestuurlijke aanpak op elkaar af te stemmen. De structuren zijn anders. Ik kan niet met mijn Duitse collega sparren over veiligheidsvraagstukken want dat is in Duitsland het gebied van de politie. Na de Tweede Wereldoorlog is het een bewuste keuze geweest om die staat anders in te richten en de politie met het geweldsmonopolie apart te zetten. Daar kunnen we niets aan doen. Het is wel zo dat er op het gebied van de politie en het openbaar ministerie er veel en goed wordt samengewerkt. Het is geen geheim dat meer dan 40 procent van de rechtshulpverzoeken over de grens - Nederland-Duitsland en omgekeerd - met zaken in Limburg te maken hebben. Daarom geven we bij de minister steeds weer aan dat er in Limburg echt wat aan de hand is en we meer politiecapaciteit nodig hebben. Het feit dat er zoveel rechtshulpverzoeken zijn, geeft aan dat er veel structuren zijn over en weer en dat men elkaar weet te vinden. U noemt EPICC, is een operationele politiedienst waar ik niets over te zeggen hebben. Daarom staat die niet in ons integraal veiligheidsplan. De politieorganisatie wel als geheel maar niet op de afzonderlijke diensten en instituties die ze hebben. Ik ben het helemaal met u eens dat bij jeugdoverlast de rol van de ouders erg belangrijk is, en ik kan u zeggen dat wij soms interessante gesprekken met ouders hebben. Ook daar geldt de grote lijn: waar willen we met deze stad naartoe? Als we willen dat ouders verantwoordelijkheid (kunnen) nemen, heeft te maken met het onderwijs. Het Martin Buber is niet het recept voor alles, maar toch heb ik de hoop dat we daarmee de ouders bereiken die hulpvragen hebben bij de opvoeding van hun kinderen en vaak met de handen in het haar zitten. Dat is ontzettend belangrijk. Maar wij vinden daar niet altijd een gewillig oor. Dat kan onmacht zijn omdat ze het zelf niet weten en ook overbevraagd zijn. En er zijn ouders die wel degelijk de teugels strakker aantrekken. Vaak zit er bij die mensen thuis een cumulatie aan problemen en in plaats van te vragen 'weet je wat je kind allemaal doet', moet je vragen 'hoe kunnen we jou helpen om dit met elkaar beter in het gareel te krijgen?' Daar hebben we oog voor. De ouders zijn er ook bij als we gesprekken voeren met de politie en jeugdigen. Naar aanleiding van onze aanpak op jeugdoverlast zijn we samen met school de Holz een intensief traject gestart met bepaalde leerlingen waarvan we weten dat ze overlast veroorzaken. We zullen ze wekenlang begeleiden en niet loslaten. Achter iedere jongere die overlast veroorzaakt zit een verhaal. Deze jongeren alleen met repressie bejegenen is te eenzijdig. Ik wil het niet goed praten en dat het stopt, maar het is vaak meer dan alleen een uiting van iets. Daar proberen we achter te komen met die persoonsgerichte aanpak. En preventie met gezag, het woord zegt het al. Alles staat en valt met de meldingsbereidheid. Ik vind het belangrijk dat de mensen die melden het gevoel krijgen - en zien en horen - dat er met de melding iets gedaan wordt. In het verleden gaven we geen terugkoppeling op een melding waardoor mensen een beetje het vertrouwen verliezen. Nu hebben we een terugkoppeling ingeregeld: melding ontvangen en dit en dat gedaan. Ik hoop dat mensen daardoor zien dat het iets oplevert. In het plan staat dit verwoord: via intensieve communicatie zullen we kijken hoe we via social media die meldingsbereidheid vergroten. Als iemand naar mij persoonlijk komt met een groot probleem, vraag ik altijd: wanneer heb je dit voor het eerst gemeld? "Dat heeft geen zin, burgemeester". Als er niet wordt

gemeld, houdt het helemaal op. Er moet weer het vertrouwen ontstaan dat we met die meldingen serieus aan de slag gaan. Hierin hebben we de wijkboa's een cruciale rol. Voorzitter, ik heb de meeste vragen beantwoord. We hebben een aantal vragen gekregen over de financiën. Terecht, want dit is een kadernota. We denken dat dit binnen de bestaande budgetten kan, en als wij denken dat dit niet kan, komen we er bij de begroting op terug. Deze kadernota wordt elk jaar in een uitvoeringsplan gegoten en is het richtsnoer voor het ambtelijk apparaat en mezelf. Eén keer per jaar komen we bij u terug om daar een integrale terugkoppeling op te geven. En hopelijk, meneer Ter Horst, hebben we ooit die ambitie met elkaar waar gemaakt. U en ik moeten dan wel met elkaar afspreken hier nog heel lang te blijven. En dat zeg ik met een vette knipoog. Voorzitter, dat was de beantwoording in eerste termijn. Dank u wel. Zijn er vragen uit de eerste termijn niet beantwoord? Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik loop even langs de fracties. De VVD. Dank u voor de intentie om het met Heerlen op te pakken. Binnen het programma bestaat er de mogelijkheid om aan te sluiten als partner, en dat juich ik alleen maar toe. Jeugd- en ondermijnende criminaliteit stopt niet bij de stadsgrenzen en reikt verder. Goed om dat op deze manier aan te pakken. Drugsoverlast wordt vaak door de burger als eerste speerpunt genoemd, maar laten we eerlijk zijn, dit is wel vaak gerelateerd aan jeugd- en ondermijnende criminaliteit. Die thema's hangen sterk samen. We juichen daarom die integrale aanpak toe. Wij als VVD maken ons sterk voor meer blauw in Limburg. U gaf het zelf al aan en we roepen u op om daarvoor te blijven vechten, zodat er een eerlijke verdeling van de politiecapaciteit komt tussen Noord- en Midden-Limburg aan de kant en Zuid-Limburg aan de andere kant. Laat het helder zijn dat daarover wel wat te zeggen valt. Dank u. Dank u wel. Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde net de burgemeester zeggen dat het lang duurt vooraleer je een dossier hebt opgebouwd waar je iets mee kunt. Ik heb hierover een opmerking: als je overlast ervaart, meldt dit dan niet individueel, maar vraag de burens of zij dit ook ervaren en laat hen dan ook melden. Zo maak je als gemeenschap een melding van overlast. Als iemand individueel belt, wordt daar vaak rustig op gereageerd, maar als er drie, vier of vijf mensen bellen, weten ze dat het urgent is. Tot zover. Dank u. Goede tip. Dank u wel. PvdA. Dank u wel, voorzitter. Ik wil even terugkomen op wat de heer Ter Horst zei over het SMART maken. Ook onze partij heeft zich altijd afgevraagd: hoe SMART moet je het maken? Maar als je kijkt - en zo hebben wij dit overwogen - naar de prioriteiten en ambities die er worden vermeld, en luisterend naar het verhaal van de burgemeester, kan je je afvragen: hoe SMART wil je het maken en wat is de relevantie daarvan? Ik denk dat zoals het hierin de kadernota staat - en wat altijd gevolgd wordt - het SMART genoeg is. De gegeven toelichting was compleet. Wij gaan akkoord. Dank u wel. Dank u wel dat het SMART genoeg is voor u. Lokaal Alternatief. Bedankt voor de beantwoording van de vragen en de toelichting. Ik wil op iets anders terugkomen: we stellen de insinuerende opmerking van de SP in eerste termijn niet op prijs. Wij nemen onze controlerende taak serieus en zouden het heel prettig vinden als oncollegiale opmerkingen achterwege gelaten worden. Ten aanzien van de parkeeroverlast onderstreep ik de door de burgemeester aangegeven reactie van foutparkeerders omdat het vaak niet mogelijk is om de parkeerplaats in de Marktstraat goed te bereiken. Je kan daar niet indraaien en ik maak ook wel eens opmerking. Ik kan u vertellen dat er richting een burger niet milder gereageerd wordt dan naar een boa. Ons Kerkrade, meneer Krasovec. Voor ons helder en akkoord. De SP. Voorzitter, ik weet even niet waar ik moet beginnen, maar ik denk dat ik met Lokaal Alternatief begin. Ik kan me geen oncollegiale opmerking bedenken. U begon uw betoog met 'wij nemen onze taak wel serieus'. Maar ik heb niet gezegd dat anderen dat niet doen. Wat bedoelt u dan? Als u het wel serieus neemt, nemen anderen het niet serieus. Sorry, maar dan zal u uw woorden de volgende keer beter moeten overwegen. Dan doen we dat. Terugkomend op de opmerking van de burgemeester: ik hoop dat ik nog lange tijd hier mag zitten en samenwerken, ook in het kader van veiligheid. PvdA vroeg: wanneer is iets SMART genoeg? Ik snap dat dat een vaag en grijs gebied is. Als je als gemeente het tweede hoogste aantal criminaliteitscijfers hebt van Limburg/Nederland, en de ambitie hebt om binnen 20 jaar in de top vier van veilige steden te komen, vragen wij ons af: hoe realistisch is dat? Mag ik daarover een vraag stellen? Dank u, voorzitter. Het SMART benoemen is goed als je het hebt over een bepaalde... stel, je hebt een productielijn. Dan kan je van te voren de in- en output berekenen. Hier gaat het over (subjectieve) overlast, meldingsbereidheid, en als je op een gegeven moment genoeg met 10 procent neemt, maar blijkt dat dat te weinig is, heb je die 10 procent behaald en kan je ook 15 behalen. Op andere aspecten benoem je 20 procent, maar haal je maar 10 procent. Het is zeer moeilijk. De burgemeester heeft het toegelicht en het staat ook in de kadernota: hoe meer cijfers je benoemt des te meer daaraan vasthangt. De vraag is: is dit realistisch en houdt dit rekening met de actualiteit? Dat is altijd heel moeilijk met zulke zaken. Voorzitter, mag ik een suggestie doen? Dat mag. Ik merk dat andere partijen wellicht ook de behoefte hebben om zicht te hebben op welke doelen er daadwerkelijk gesteld worden en hoe die doelen bereikt moeten worden. Welke indicatoren moeten er vermeld worden? Je praat dan over een uitvoeringsplan. In de vorige periode was dat er en ik neem aan dit jaar ook. Jaarlijks krijgen we daarover een terugkoppeling waardoor deze discussie overbodig is. Dat vind ik een hele goede suggestie. Ik vraag even of iedereen daarmee kan leven. De commissie heeft de toezegging gekregen dat er

jaarlijks op teruggekomen wordt. Mooi! De informatieavond was voor genodigden, er zijn geen stukken van waardoor de burger hier vrij weinig van af weet. Zodra wat daar besproken werd hier in de commissie en op de agenda komt - die openbaar en publiek is - zijn de burgers op de hoogte. Tot zover onze tweede termijn. Dank u wel. De Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter. Het is ingewikkelde materie, maar de kadernota stelt goede kaders waarbinnen wij moeilijke dingen kunnen oplossen als we maar met elkaar in gesprek blijven. Vooral met ouders van jeugdigen die het niet zo nauw nemen is dit waarschijnlijk erg moeilijk, maar de aanhouder wint, ook hier. Wij zijn akkoord. Dank u wel. Het CDA. Dank u wel, voorzitter. Ik val in herhaling, maar wil u bedanken voor de duidelijk en enthousiaste beantwoording. De informatieavond was helder en voor iedereen hier in ieder geval toegankelijk. Geen probleem, wat dat betreft. Ik wil nog even terugkomen op het aspect jeugdoverlast: een punt wat we niet zozeer belicht hebben maar waar aandacht voor gevraagd mag worden, is het aanbod voor de jeugd. Een plek waar ze bij elkaar kunnen komen zonder dat er meteen het label overlast wordt opgeplakt. Ik was daarnet één vraag vergeten te stellen. Bij het aandachtspunt zorg en veiligheid, wordt er het 'aanbieden van re-integratietrajecten aan ex-gedetineerden' vermeld. Betreft het dan ex-gedetineerden? Volgens mij wordt de term 'zorgfraude' in het stuk gebruikt, waardoor ik denk dat het om ex-gedetineerden gaat. Is er een grote recidive? Dank u wel. Dank u wel. BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. We hebben verder geen vragen en zijn akkoord. Prima! Dan geef ik het woord weer aan de burgemeester. Ik zit even te stoeien, want ik wil niet de link leggen, CDA, dat alleen ex-gedetineerden overlast veroorzaken. Dat vind ik te kras, maar er is wel een relatie tussen. Het feit is ook wel dat veel ex-gedetineerden terugkomen naar Kerkrade. Geen directe link, maar die doelgroep zit er wel nadrukkelijk in. Het is niet altijd een ex-gedetineerde. Meneer Ter Horst, ik snap uw opmerking over de infoavond richting de burgers, maar de infoavond diende een ander belang, namelijk raads- en commissieleden zo goed mogelijk in positie brengen om een oordeel te kunnen vellen over dit integraal veiligheidsplan. We wilden niet u vanavond iets star presenteren en vragen wat u daarvan vindt. We wilden wat meer tijd. Het debat en de dialoog is een ander belang, wat ik erg belangrijk vind want we hebben niet voor niets hierover met de wijkplatforms gesproken. Je kan die twee dingen niet combineren. Woonoverlast, Hart voor Vrijheid, het mag niet zo zijn dat wij iets minder belangrijk als één burger iets meldt dan wanneer drie burgers dit doen. Ik hoop dat iedere burger die bij ons aanklopt, het gevoel heeft dat we daar zorgvuldig naar kijken. Waarom is dat in de rechtstaat zo geborgd? Men wil voorkomen dat mensen weggepest worden. Bij woonoverlast moet een externe derde onafhankelijk vaststellen of er sprake is van overlast. Als jij last hebt van de harde muziek van de zoon van je burens, moet een boa langskomen en vaststellen of er sprake is van overlast. Die meldingen komen in het dossier. Daarom is dit vaak hardnekkig en moeten we vroeg, tijdig en snel acteren. Ik wil niet ontkennen dat dit beter kan. Tot slot, voorzitter, meer blauw op straat is een zeer gekoesterde wens. Voor de kerst is er op de valreep nog een debat over geweest in de Tweede Kamer en heeft VVD-kamerlid Michon - samen met anderen, maar dat heb ik even niet op het netvlies - een motie ingediend om de minister aandacht te vragen voor de situatie in Limburg. De motie werd aangenomen en we wachten met smacht af wat de minister gaat doen. Het is mooi dat politie, collega-burgemeesters, raadsleden en ambtelijk geduwd hebben richting Den Haag: "Hier loopt het over. Dit kan niet." Het sijpelt nu wel door, maar de minister kan ook niet toveren. Aandacht voor het probleem is al een begin. Het onderstreept eens te meer dat we hier een aandachtsgebied hebben, voorzitter. En volgens mij heb ik nu alle vragen beantwoord. Voorzitter, als ik mag? Ik had nog wel een vraag met betrekking tot het aanbod voor de jeugd. Ik weet niet of de portefeuillehouder daarover iets kan zeggen. Ja, die heb ik opgeschreven maar niet beantwoord. Ik en mijn collega's in het college zijn het daar helemaal mee eens. Wethouders Van Drunen en Geers kijken op dit moment intensief of daar iets kan worden gerealiseerd. Dank u wel. Zijn alle vragen nu beantwoord? Kan dit als een akkoordstuk naar de raad? Ik wil nog even de SP horen. Gezien de beantwoording en de uitleg gaan we akkoord. Dank u wel. Voor iedereen een akkoordstuk voor de raad. Dank u wel. We hebben even vijf minuten pauze voor de wisseling aan de tafel. Iedereen zit weer op zijn plaats de plaats zie ik, we herstarten de vergadering.

7 Ontwerpbesluit Rekenkameronderzoek inzake Gemeenteraad: rollen en instrumenten

We gaan naar agendapunt zeven: ontwerpbesluit Rekenkamer inzake gemeenteraad, de rollen en instrumenten. De Rekenkamercommissie heeft eind 2021 besloten om een onderzoek te laten uitvoeren naar de wijze waarop de gemeenteraad zijn rollen vervult en gebruik maakt van de ter beschikking gestelde instrumenten. De onderzoeker KplusV heeft een kort filmpje opgenomen als mondelinge toelichting. De onderzoeker is er zelf niet bij. De afvaardiging van onze rekenkamer wel. Dat is in overleg gegaan, omdat dit rapport al eerder is aangeboden om mee te nemen in de overwegingen van de raadsessie op 28 januari. Daarmee wordt dit rapport direct meegenomen en het zou zonde geweest zijn om het pas nu te publiceren. Er kunnen uiteraard wel schriftelijk vragen gesteld worden aan de onderzoeker, ter vergadering aan de rekenkamerleden of aan de griffier mochten er juridische theoretische vragen zijn. De raadsleden hebben op 28 januari een ambitiesessie gehouden, georganiseerd door onze griffie. Dit rapport is betrokken in deze discussie. Nu ligt dit onderzoek, inclusief conclusies en aanbevelingen, voor aan de commissie en ter besluitvorming door de raad op één maart. Voordat ik het woord geef aan de Rekenkamercommissie, de heer Cloodt en de heer Hannen, wil ik nog even aangeven dat Rob Sluijsmans zijn ontslag heeft ingediend als extern lid van de Rekenkamercommissie. We danken Rob voor zijn inzet namens de raad. Dan geef ik nu het woord aan de Rekenkamercommissie. Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn. Als het goed is, heeft u allemaal het filmpje - wellicht tijdens de ambitiesessie - gezien, maar het zat ook bij de stukken voor de vergadering van vandaag. Daarin heeft onderzoeker Henri Botman - die samen met twee collega's het onderzoek heeft uitgevoerd en het rapport opgesteld in opdracht van de - toen nog Rekenkamercommissie - toelichting gegeven. Ik val in herhaling als ik u ga vertellen wat erin het filmpje staat, dus ik geef het woord aan u. Dank u wel. Dan beginnen we in eerste termijn met meneer Creusen, VVD. We hebben met belangstelling kennisgenomen van het rapport en de aanbevelingen. We sluiten ons hierbij aan, want we zijn allemaal deel geworden van het rapport en er inmiddels mee aan de slag gegaan. Het is heel informatief en confronterend voor ons raadswork. Het wijst ons op de rollen en taken die wij als raadsleden hebben. We sluiten ons hierbij aan en hebben verder geen vragen. Het is een helder en duidelijk document; Dank u wel. Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Het is duidelijk en wij hebben ermee gestoeid. De dingen die op de sessie naar voren zijn gekomen, worden hierin nog eens uitgelegd. Ik heb op dit moment geen verdere vragen. Dank u wel. PvdA. Dank u wel, voorzitter. Dank voor het rapport zoals het hier voorligt. Zoals reeds gezegd werd dit rapport meegenomen in de sessie die we op 28 januari hebben gehad. Voor die sessie is er nog een enquête geweest onder de raadsleden. Op 28 januari hebben we bepaalde stappen genomen. Er werd uitgesproken waar we naartoe willen. Er komt een vervolgsessie en er zijn vervolgspraken gemaakt. Dat hebben we nu in gang gezet. Op 28 januari hebben we op een informatieve en goede manier bij elkaar gezeten. Dit lag hieraan ten grondslag. Kijkend naar de toekomst en we op 28 januari hebben afgesproken, denk ik dat wij goede stappen zetten. Dit krijgt een vervolg en wij onderschrijven dat. Dank u wel. Lokaal Alternatief. Dank u wel, voorzitter. Ook wij verwijzen heel graag naar de ambitiesessie waarin deze thematiek uitgebreid aan de orde is geweest. Een mooie opsomming in dit rapport en ontwerpbesluit. De conclusies en aanbevelingen geven goed weer welke middelen en tools wij als raad kunnen inzetten om te verbeteren en veranderen. Wij sluiten ons daar heel graag bij aan en zijn akkoord met het ontwerpbesluit. Tot zover. Dank u wel. Ons Kerkrade. Dank u wel. Iedereen heeft het over de ambitiesessie, waarin we hebben uitgesproken waar we naartoe willen. Er zat ook een nota bij van de griffie waarin werd aangegeven welke dingen we kunnen doen of waar we naartoe willen. Hij heeft ook aangegeven meer informatie te willen geven aan de verschillende politieke fracties. Dus meer ondersteuning en dat is helemaal prima. Wij onderschrijven die nota, net als de aanbevelingen - zoal als raad zichtbaarder worden - in dit stuk. We kijken uit naar de opvolging van de raadsessie. We willen nog een kanttekening c.q. winstwaarschuwing geven: alles overziend en lezend, denken wij dat de werkdruk bij de griffie zou kunnen overlopen. We hebben met elkaar uitgesproken waar we naartoe willen, dus moeten we ook accuraat oplossingen bieden en op een later tijdstip de boter bij de vis nemen. We kunnen het stuk onderschrijven zoals het hier voorligt. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Als burgerlid van deze commissie was ik niet aanwezig op de ambitiesessie, en kon dus enkel de informatie uit de stukken ophalen. Ik bedank de Rekenkamer voor de door haar ingediend rapport naar aanleiding van het onderzoek. Dit is ons inziens de enige juiste manier om onderzoeksresultaten te presenteren en daar zijn we erg erkentelijk voor. Inhoudelijk zijn we nogal geschrokken want door heel raadsleden wordt het dualisme als wenselijk aangegeven, terwijl in het verleden duidelijk is gebleken dat dit best lastig is, en laat ik dit voorzichtig uitdrukken. Het zijn veelal dezelfde partijen die schriftelijke vragen stellen en gebruik maken van de instrumenten, terwijl anderen aangeven dit te weinig doen. De ambitie is dat dit vaker gebeurt, en vinden wij een zeer positieve ontwikkeling. In het stuk wordt aangegeven dat er geen of slechte kaders worden opgesteld. Eén van onze taken is het controleren van kaders en beleid, maar als de kaders niet duidelijk zijn, is controle lastig c.q. niet mogelijk. Dualisme: als we kijken naar het aantal ingediende moties en amendementen, zien we dat vanuit de coalitie heel vaak deze moties worden aangenomen - zoals ook in het rapport staat - en slechts

23 procent vanuit de oppositie. Als je iets met de coalitie indient, heb je de grootste kans dat dit wordt aangenomen. Ik weet dus niet in hoeverre dit dualisme onderstreept. Als we kijken naar het aantal ingediende vragen op de begroting van 2018, worden er door onze fractie 39 vragen ingediend, door het CDA 26 en BurgerBelangen drie. Waarom wordt daar geen gebruik van gemaakt? De middelen en instrumenten zijn er. In het rapport wordt geconcludeerd dat technisch betitelde vragen een politieke lading en veel veronderstellingen bevatten. Hier trekken wij de schoenen aan, omdat die redelijk paste. Op het moment dat wij als fractie vragen stellen, is dat puur om informatie en een duidelijk beeld te krijgen en niet zozeer om kritiek te leveren of onnodige vragen te stellen. Daar zijn we niet van. Tijdens de begroting '22 zien we hetzelfde beeld: SP 60 vragen, Ons Kerkrade 19 en Lokaal Alternatief twee. En dit terwijl dit stukken zijn die vragen op zouden kunnen roepen omdat het behoorlijke dossiers zijn. In de beschouwing wordt geconcludeerd dat de uitkomsten van de Rekenkameronderzoek niet veel afwijken met de resultaten uit landelijke onderzoeken naar het functioneren van gemeenteraden en -leden. Dat kan best zo zijn, maar dat ontslaat ons niet van de plicht om binnen de eigen gemeentegrenzen deze drievuldige rollen als raad serieus te nemen. Er wordt gesteld dat het niet veel afwijkt van het landelijk resultaat, maar in elke gemeente is er een andere oppositie en coalitie. Dus ik denk dat het lastig is om dit vergelijken. Ik heb het niet graag over links en rechts, maar als je een heel linkse coalitie hebt, zijn sociale plannen makkelijker door te drukken. Het loopt dus een beetje scheef. In het rapport wordt er aangegeven dat er korte en informele lijntjes zijn, er veel verenigingen en burgerorganisaties zijn die zorgen voor deze gunstige condities en de volksvertegenwoordigde rol van de raadsleden. Helaas staat in dat rapport niet dat dit de informatievoorziening niet ten goede komt. Want als je dingen kan regelen omdat je dat kort lijntje hebt, krijgt een grote groep in de raad en commissie deze informatie niet. Of dat wenselijk is, laat ik aan u over, maar wat ons betreft niet. Bij het normenkader kunnen we zien dat daar waar raadsleden instrumenten gebruiken om een aanvulling op het beeld dat het college schetst, een eigen beeld te kunnen vormen van een maatschappelijk probleem of de wenselijkheid van beleid of kwaliteit, er niet aan de normen wordt voldaan. Ik heb begrepen dat iedereen zich dit ter harte genomen heeft en ieder commissielid individueel daadwerkelijk zich een beeld wil vormen met betrekking tot de komende dossiers. Dat vinden we een zeer positieve ontwikkeling. Tot zover de eerste termijn. Voorzitter, ik wil een vraag stellen aan de heer Ter Horst. Op een bepaald ogenblik praat hij over dualisme in combinatie met het indienen van amendementen en moties. Ik begrijp niet wat hij daarmee bedoelt. Op het moment dat een coalitie een amendement of motie indient, wordt deze 100 procent aangenomen, en als dit vanuit de oppositie gebeurt, is dit 23 procent. Dat betekent of dat de moties en amendementen van de oppositie niet deugen of dat men minder positief tegenover die amendementen moties staat. Dat is wat ons inziens een gebrek aan dualisme. Ik kan me voorstellen dat als de coalitie een motie indient hier toch een kanttekening moet bij hebben. Ook daarin zit een gebrek aan dualisme. Mevrouw Paul heeft een vraag. Mag ik nog even reageren op een opmerking die meneer Ter Horst heeft gemaakt? Hij somt op hoeveel vragen wij stellen, maar ik wil even aangeven dat wij op alle informatiebijeenkomsten aanwezig zijn en daar onze vragen stellen. Dank u wel. Dank u wel, daar wil ik toch even een kanttekening bij zetten, mevrouw Paul. Met alle respect, maar hij zegt wat het onderzoek aangeeft. Dat is geen oordeel naar u maar een feit wat in het onderzoek staat. Ik wil graag daarop een antwoord geven waarom dat zo is. Voorzitter, u bent hier onpartijdig. U kunt hier niet op reageren, voorzitter. Ik kan wel het onderzoek aanhalen en daar staat dat in, meneer Charlier. Ik zit hier als voorzitter en heb het onderzoek ook gelezen. Dit zijn cijfers uit het onderzoek. U geeft hier uw partijdige blik op en dat vind ik niet goed. Ik geef geen partijdige blik. Ik noem de feiten uit het rapport. Daarom ben ik voorzitter. En ik geef daarop mijn antwoord. Dankjewel. Ik ga naar de Ouderenpartij mevrouw Fischer. Wij onderschrijven dat het dualisme nog niet sterk vertegenwoordigd is in deze raad. Wij zouden dat wel graag willen. Ik kan dit constateren omdat ik aan twee kanten heb gewerkt. Aan de andere kant, als je vanuit de oppositie - zal ik het maar even noemen - je best doet en anderen duidelijk uitlegt wat je wil en beoogt, heb je meer kans om de motie erdoor te krijgen. Ik denk dat het je als oppositie - en ik heb een hekel aan de woorden oppositie en coalitie - wat extra moeite kost. We willen met z'n allen heel veel. Ik kon er helaas op 28 januari niet bij zijn, waardoor ik nu misschien iets dubbel stel: waar beginnen we? Hoe gaan we aan de slag met datgene wat we willen? Moeten we ermee aan de slag? Gaan we er iets aan doen en wat dan? Zetten we dit daadwerkelijk in tijdens onze vergaderingen? De negen genoemde deelvragen zijn herkenbaar. De handreiking voor het gebruik van de instrumenten kan alle betrokkenen op weg helpen om de goede dingen te doen in die kaderstellende, controlerende rol en volksvertegenwoordigende rol die wij met z'n allen hebben. Wij willen er heel graag mee aan de slag, maar dan zouden er volgens ons verdiepende sessies nodig zijn. Net als evaluatiemomenten waarin we bekijken wat dit heeft opgeleverd. Ik denk dat dat de crux is: dualisme is ons gegeven en daarmee zijn we aan de slag gegaan zonder te weten hoe precies daar invulling aan te geven. Ik weet niet meer wie het net zei, maar ik ben het eens dat de griffie dit niet kan doen met maar drie mensen. De raad is de werkgever van de griffie. Misschien we eens rond de tafel om te kijken hoe we zonder extra werkdruk - want deze mensen doen hard hun best - met dit

moeilijke onderwerp aan de gang kunnen. Dualise is moeilijk, en daar wil ik het bij laten. Dan geef ik het woord aan het CDA. Dank u wel, voorzitter. Wij vonden het, net als een paar andere partijen hier, ook een duidelijk document. We kunnen ons aansluiten bij het argument dat wij hard moeten werken om het duale stelsel nog meer in zijn kracht te laten komen en ik denk dat dat aan ons allen hier is. Ik denk ook dat dat partij overstijgend is, coalitie of oppositie. We zitten hier als onafhankelijke raad, en moeten - en kunnen - ons best doen om de controlerende taak uit te voeren. Het verhelderend filmpje bij het stuk was een extra hulp om makkelijk door het rapport heen te gaan. Een handig overzicht met daarin alle instrumenten die wij hebben, waardoor wij - denk ik - nog beter op elk gewenst moment hiervan gebruik kunnen maken. Wij hebben deze gedeeld met onze fractie- en commissieleden. Zoals velen hier reeds hebben gezegd: we hebben afgelopen zaterdag een hele goede start gemaakt om de ambities die wij als raad hebben gezamenlijk uit te spreken en kracht bij te zetten. Er komen vervolgttrajecten en deze zien wij met vertrouwen tegemoet. Ik denk dat dit een goede grondlegger is om te gebruiken. Wij kunnen instemmen met dit stuk. Dank u wel. BurgerBelangen. Voorzitter, dank u wel. De conclusies en aanbevelingen zijn zeer helder uitgewerkt in het rapport. Het vormt de basis voor onze gezamenlijke raadsessies - zoals die vorige week zaterdag zijn ingezet - en we hebben reeds een vervolg besproken. Ten aanzien van het voorliggende rapport alleen maar lof voor de uitwerking en de terugkoppeling. De gegeven tips en tools verrijken het werk als raads- of commissielid. De film was een mooie samenvatting van het geheel. Onze dank daarvoor. Dank u wel. Dank u wel. Ik kijk even naar meneer Cloudt en meneer Hannen. Dank u wel, voorzitter. In grote lijnen hoor ik dat u heel content bent met de conclusies en aanbevelingen van het rapport. Dank daarvoor. Ik hoor - en daar is meneer Ter Horst mee begonnen - een aantal opmerkingen in het kader van het dualisme. De intentie van de Rekenkamercommissie was om u een aantal handreikingen te geven om het dualisme beter tot zijn recht te laten komen, en in beeld te brengen op welke manier u de beschikbare middelen hiervoor kan inzetten. Wij hebben geprobeerd duidelijk te maken hoe u die middelen beter en vaker kan gebruiken, en helpend zijn bij de uitvoering van uw taak als raads- en commissielid. Want zoals u aangeeft als burgerlid, heeft de commissie een rol om ervoor te zorgen dat de raad haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol op een optimale manier kan inzetten. De Ouderenpartij en het CDA geven aan dat we verder aan de gang moeten met dat dualisme, en we hebben geprobeerd u te helpen in de verdere uitbouw hiervan; Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik zie de SP en meneer Jongen van de PvdA. Ik ga naar de PvdA. Voorzitter, in de eerste termijn werd de rol en de spankracht van de griffie naar voren gebracht. Tijdens de bijeenkomst van 28 januari hebben wij namens de Werkgeverscommissie aangegeven dit goed in de gaten te zullen houden: als het één bepaalde ambities heeft, moet het andere meegroeien. Nog even naar de heer Ter Horst: hij geeft een korte samenvatting en de highlights van hetgeen in het rapport duidelijk naar voren komt. Dat heeft te maken met de middelen die de raad ter beschikking heeft. Wij als raadsleden hebben wat meer input gekregen naar aanleiding van hetgeen eruit de enquête naar voren is gekomen. Door dit bij elkaar te gooien, hebben wij als raad een beter beeld gekregen en willen we het dualisme beter oppakken. Wel rekening houdend dat je niet ineens van nul naar honderd kan. Dat wou ik nog even gezegd hebben. Dank u wel. Dan ga ik naar de SP. Voorzitter, ik wil iedereen bedanken voor de positieve reacties. Mevrouw Fischer, ik neem uw opmerking ter harte en zal meteen een voorzetje doen. Een middel om die kaderstellende taak beter onder controle te krijgen, is de Voorjaarsnota maar die werd enkele jaren geleden afgeschaft. In het najaar hebben we de begroting en via een Voorjaarsnota zouden we alvast kaders kunnen stellen. De SP bereidt een motie voor om de Voorjaarsnota terug te krijgen. Dus dit leg ik bij deze neer. De heer Jongen heeft een vraag. Via de voorzitter, in de financiële commissie gaan we samen met de raad kijken hoe we meer grip kunnen krijgen op de financiën, maar ik wil daar nog niet op vooruitlopen. Voorzitter, dank meneer jongen voor de aanvulling. Ik wil voorstellen dat wij de motie voorbereiden, de ontwikkeling in de gaten houden en t.z.t. indienen. Ik kan meteen aanvullen dat er een Financiële Commissiebijeenkomst is op negen maart. Daar kan dit aan bod komen of u kunt dan een aanvulling doen. Is dat goed? Dan geef ik ter afsluiting nog het woord aan de Rekenkamer. Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn. De discussie horende zou ik zeggen: probeer zoveel mogelijk voordelen te halen uit datgeen wat erin het rapport staat. We hebben de beschikbare middelen nogmaals toegelicht. Maak, waar mogelijk, er gebruik van bij de uitvoering van uw taak. Wellicht krijgt u dan ook een vooruitziende blik. Er komen nog verdiepings- en ambitiesessies, waarin dit een heel goed onderwerp kan zijn om u nog verder van dienst te zijn. Dat ten aanzien van het rapport. Ik heb geen aanvullingen. Dan wil ik van de gelegenheid nog even gebruik maken om twee zaken op te merken. Eén, zoals de voorzitter al zei hebben we bij de Rekenkamercommissie afscheid genomen van Rob Sluijsman. Dat heeft niets te maken met het werk binnen de Rekenkamercommissie, maar met zijn functie bij gemeente Gulpen-Wittem. De werkdruk is daar momenteel bijzonder hoog en hij kon dit niet langer combineren met zijn werk als rekenkamerlid. Wij vinden het heel jammer dat hij afscheid heeft moeten nemen, maar gaan op zoek naar een waardige opvolger voor hem. Een tweede opmerking die ik nog wilde maken is onze eigen doorkijk naar de toekomst toe. Sander en ik hebben in onze meest recente vergadering

het idee opgepakt om op korte termijn met de fractievoorzitters van alle negen partijen in de raad contact op te nemen om één op één eens van gedachten te wisselen over onderwerpen die in de toekomst door ons opgepakt zouden kunnen worden. In het verleden hebben we dit gedaan door middel van het stellen van schriftelijke vragen, maar op korte termijn zullen we daarover contact opnemen met u. Dank u wel. Ik vind dat een mooie afsluiter. Ik heb nog één vraag: kan dit als akkoordstuk naar de raad? Ja, niemand is tegen. Dank u wel. Dank u wel, meneer Cloodt en meneer Hannen. We nemen een kleine pauze om te wisselen. Ik zie dat iedereen weer op zijn plaats zit.

8 Agendaverzoek Lokaal Alternatief: BsGW

We gaan door met agendapunt acht: agendaverzoek Lokaal Alternatief BsGW. Ik geef als voorzitter geen inleiding, maar laat dit over aan de aanvrager, Lokaal Alternatief. Het woord is aan u. Dank u wel, voorzitter. We hebben dit agenderingsverzoek geplaatst naar aanleiding van de raadsinformatiesessie op 16 januari jongstleden in Maastricht. De vooraankondiging ervan leek ons interessant - zoals wel met meer onderwerpen - en impact te kunnen hebben. Daarom zijn wij ter plekke gaan horen wat de plannen waren in het kader van de harmonisatie van het innen van belastinggelden door en via het BsGW. Die avond is er informatie op tafel gekomen waar we - kort gezegd - een beetje van geschrokken zijn. De opgegeven tijdslijnen waren - en nog steeds - behoorlijk kort. BsGW heeft al eerder het besluit genomen dat die harmonisatie er gaat komen, is intern aan de slag gegaan om dit uit te werken en kwam met een verslag richting de Limburgse raden waarin er letterlijk werd gezegd: u bent nu aan zet. En er werd nog net niet gezegd: binnen nu en zes weken. Er is daar een discussie/debat geweest met de voorzitter, de heer Levens. Er is een stukje verschuiving gekomen in de tijdslijnen - zoals beoogd door het BsGW - met betrekking tot een beslissing door de raden. Ik zal dit even nader toelichten: BsGW heeft een concept klaar over hoe de belastinginning ervoor de diverse deelnemende partners - 30 gemeentes en een Waterschap - uit gaat zien. Ze hebben daarin een aantal voorkeursvarianten uitgewerkt: op basis waarvan bepaal je een bepaalde heffing? Hoe in je die? En deze is voor de verschillende belastingvormen heel breed, maar bijvoorbeeld: per container of per kilo afval. Als je als meegaat in die voorkeursvarianten, betekent dit wellicht - maar dat mag met een slag om de arm - dat de bijdrage aan BsGW hoger of lager wordt. Je kan als gemeente een bezwaar indienen tegen de aangeboden voorkeursvariant en op de manier blijven doen zoals we dat nu doen, zijnde de maatwerkafspraken. Die mogelijkheid blijft. De vraag is alleen: als je daaraan vasthoudt, wat betekent dat voor de kosten die je als gemeente hebt aan het BsGW. Afhankelijk van de keuze - de voorkeursvariant of het maatwerk - die de verschillende gemeentes maken, komt er een totaalplaatje van de kosten en dit zal in een bepaalde verdeelsleutel worden doorgerekend richting de gemeenten. In Kerkrade hebben wij redelijk veel maatwerkafspraken, waardoor dit een behoorlijke impact zou kunnen hebben op onze financiële verrekeningen. En in het verlengde daarvan: als dat verandert, kan dit betekenen dat de burger in meer of mindere mate - vermoedelijk meerdere - mee geconfronteerd zal worden. We hebben dit die maandagavond 16 januari gehoord en ik dacht dat er binnen drie maanden een besluit genomen moet worden: houden wij de voorkeursbehandeling/maatwerk aan, of sluiten we aan bij de voorkeursvariant die het BsGW nu aan het ontwikkelen is? Zoals gezegd was er wat discussie rond, waardoor er nu de eerste stap is gezet dat de gemeente zich hierover zal moeten uitspreken in de vorm van een voorgenomen besluit. Met andere woorden, de gemeente moet zeggen we gaan dit of dat doen. Er komt dan een doorrekening, deze wordt teruggekoppeld naar de Limburgse gemeenten, en op basis daarvan komt er later dit jaar een definitief besluit. Maar dan nog zijn de tijdslijnen relatief kort en vandaar dit agenderingsverzoek, want wij vroegen ons af: hoe ver staan we hierin? Er werd ons daar verteld dat er al eerder informatie verstrekt werd door het BsGW richting de accountant binnen de gemeente, misschien ook wel rechtstreeks aan de wethouder. Is er al werk van gemaakt? Zijn er doorrekeningen? Zijn er scenario's binnen onze gemeente bekeken over wat dit zou kunnen betekenen voor onze OZB, afvalstoffenheffing enzoverder? Kunnen wij al een beslissing nemen over dit specifieke onderwerp, terwijl wij als raad daar niet of nauwelijks over geïnformeerd zijn? Onlangs werd aan de agenda het document 'tijdsverloop' toegevoegd waarin een aantal dingen benoemd staan. Dit zou een soort fingerwijzing kunnen zijn: we hebben het er al eerder over gehad, maar in onze beleving werden we er niet heel nadrukkelijk op gewezen dat dit verhaal speelt. Zoals reeds gezegd, de impact zou best groot kunnen zijn. En vandaar dat we dit verzoek hebben ingebracht. Ik ga het niet voorlezen, want jullie hebben dit allemaal kunnen zien. We willen hier graag een respons op. Dank u wel. Dank u wel. Een duidelijk verhaal. Ik geef de wethouder het woord voor een eerste reactie en toelichting. Dank u wel. Ik had zelf een verhaal bedacht over hoe ik dit moest brengen. Ik had er rekening

mee gehouden dat de heer Noël een inleiding zou geven van een minuut, maar hij ging er echt goed voor zitten waardoor ik dacht: wat moet ik daaraan toevoegen? Nu, er zijn nog wat dingen aan toe te voegen. Ik denk dat het goed is dat ik de commissie even meeneem in die harmonisatie: waar gaat dit over? Negentwintig gemeenten - waaronder Kerkrade - en één Waterschap hebben destijds de inning van de belastinggelden overgedragen aan BsGW. Deze gemeenten hebben vaak aan BsGW gezegd: wij willen dat er maatwerk geleverd wordt. Kerkrade levert op drie punten maatwerk wat betreft de afvalstoffenheffing. Ten eerste, iemand die door een medische indicatie vaker luiers nodig heeft krijgt een compensatie als zijn restafval meer dan € 84 kost op jaarbasis. Ten tweede, in één woonhuis wonen acht personen met allemaal hun eigen huishouding - dus niet gezamenlijk - en aldus een eigen container. Ten derde, iemand wil een extra container: hoeveel betaalt hij hiervoor? Dat zijn de drie maatwerkvoorzieningen in Kerkrade. De andere gemeenten bieden ook maatwerk. Maatwerk betekent echter dat dit niet kan ondervangen worden in een geautomatiseerd systeem. Dit gebeurt handmatig en dat werk duurt langer, kost meer geld en de foutmarge is veel groter. We dachten dat door een aansluiting bij het BsGW de inning van de belastinggelden goedkoper zou worden, maar dit is enkel duurder geworden en daar hebben we allemaal kennis van kunnen nemen. In dat kader hebben de gemeenten aan BsGW gevraagd om eens te kijken naar hun eigen bedrijfsvoering: welke maatwerkvoorzieningen kunnen we standaardiseren waarom ze in een geautomatiseerd systeem te ondervangen zijn en dus goedkoper worden? Wat betreft de tijdslijn: het is de bedoeling dat op zeer korte termijn een ambtelijke vertegenwoordiging van BsGW met alle gemeenten gaat praten over welke maatwerkafspraken erin een voorkeurs- of standaardvariant omgezet kunnen worden. Het is de bedoeling dat erop 30 juni - en daar had meneer Noël het ook al over - een besluit genomen wordt. Ik zeg u heel eerlijk dat er pas na 30 juni - dus na het maken van de voorlopige keuze - een doorrekening zal plaatsvinden over wat die keuze betekent. Ik vind het heel vervelend dat ik u geen antwoord kan geven op de vraag: beste wethouder, hoeveel kost keuze X en hoeveel keuze Y? Er moet dus een voorkeur worden uitgesproken over iets waarvan we nog niet weten wat dit financieel gaat betekenen. Ik vind het goed dat BsGW hier vaart achter zet. Ik vind het fijn dat Lokaal Alternatief dit agendeert. Ik wil u zo snel mogelijk in dit proces meenemen, zodat we kunnen nadenken over: wat zijn (on)mogelijkheden? Wat zijn de voordelen ervan? Het kan best zijn dat wij tot de conclusie komen om de drie maatvoorzieningen in stand te houden voor onze burgers. Maar welk prijskaartje hangt daaraan? En is ons dat waard? Ik wil ook nog even voor de duidelijkheid stellen dat noch het college noch de wethouder Financiën de keuze bepaalt, maar u. Ik neem u nu mee in dit proces, en eind juni - als het meevalt - en eind september maken we afspraken over de keuze en het prijskaartje. BsGW heeft ambtelijk nog helemaal niet met onze ambtenaren gesproken. Zij hebben ook geen uitnodiging gehad voor de raadsbijeenkomst van 16 januari jongleden. De raadsleden worden geïnformeerd maar diegenen die met elkaar moeten praten, weten dit niet. Ik denk dat dit geen schoonheidsprijs verdient, maar ik vertegenwoordig het BsGW niet. Ik schets enkel de feiten. Mag ik een vraag stellen aan de wethouder? Moet het nu of kan dit in de eerste termijn? Ik wil dit nu even scherp stellen. U maakt toch deel uit van het algemeen bestuur van BsGW. Mag ik, voorzitter? Ik maak deel uit van het algemeen bestuur van de BsGW en hebben in december een vergadering gehad in Roermond, waarin er een voorlichting/veerkorte presentatie hierover werd gehouden van 5 minuten. Maar ik heb aangegeven dat de ambtenaren niet zijn meegenomen, en niet dat ik niet geïnformeerd was. Dat is iets anders. De ambtenaren worden meestal geïnformeerd door de raadsleden en niet door de wethouder omdat die toevallig in het algemeen bestuur zit. Zo werkt dit niet. Dat kunt u zo wel stellen, maar de vraag is: welke afspraken heeft u gemaakt met BsGW rondom de communicatie? Hierover kan ik duidelijk zijn: er zijn geen specifieke afspraken over de communicatie gemaakt met BsGW over deze casus. BsGW heeft kort uitgelegd wat de bedoeling was en gezegd de raden te informeren. Er is een sessie geweest op 16 januari in Maastricht. De ambtenaren werden hierin niet meegenomen maar zij moeten wel dadelijk met de vertegenwoordiging van BsGW rond de tafel zitten om te kijken welke keuzes er gemaakt worden. Voorzitter, mag ik een vraag stellen? Ik wou net voorstellen om met de eerste termijn te beginnen, want anders loopt dit door elkaar. Is de wethouder zo ver? Ik vind het prima, voorzitter. Dank u wel. Ik stel voor de eerste termijn te starten en begin bij de VVD. Bij mij roept dit meer vragen op die ik op dit moment niet kan stellen. Dit hele traject verrast mij wel. Aan de ene kant maakt u deel uit van het bestuur en aan de andere kant worden we hiermee weer geconfronteerd. Ik ben heel ongelukkig met deze situatie, want straks moet je voor een scenario kiezen waarvan je de financiële consequenties waarschijnlijk niet in zijn geheel kan overzien. Dat roept toch wel vraagtekens bij me op, en daar wil ik voor nu even bij laten. Prima. Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me daarbij aan. Voor 30 juni moeten wij een keuze maken of we maatwerk willen. Is dat een definitieve keuze? Of kunnen we dit nog wijzigen als we zien dat de kosten te hoog worden? Dank u. PvdA. Dank u wel, voorzitter. De wethouder heeft de problematiek aangekaart. Het is niet anders. De wethouder wordt hiermee geconfronteerd en we moeten nu kijken op welk moment we de juiste beslissingen nemen. Er moet nog contact opgenomen worden met onze ambtenaren, maar ik vraag me af: welke

ambtenaren zijn dat? Want zover ik weet zijn onze ambtenaren destijds overgestapt naar BsGW. Er moet dan misschien informatie ingewonnen worden bij de ambtenaren van RD4. De heer Noël heeft een goede inleiding gegeven. En de wethouder heeft aangegeven dat we nu meegenomen worden in het hele proces. We kunnen wel zeggen dat het anders had moeten, maar nu worden we ermee geconfronteerd en kunnen we kijken welke stappen er tussentijds gezet moeten worden. Nu weten we nog niet waarover we praten. Ik heb altijd geleerd dat de financiën volgen op het beleid dat er genomen wordt. We moeten ook kijken welke impact dit heeft op de burgers. Voor ons geldt nu: neem ons mee in het proces, en zodra u iets meer weet deel dit dan met de commissie. Ik denk dat wij op die manier de beste input krijgen. Dank u wel. Lokaal Alternatief. Dank u wel, voorzitter. Nog even terugkomend op hetgeen ik net verteld heb met betrekking tot de informatie richting de gemeente. Er is op 16 januari redelijk stellig aan ons verteld dat de informatie die wij daar te horen kregen, reeds eerder werd overgebracht aan het accountant contact van de gemeenten bij BsGW, in casu het hoofd van de afdeling Financiën Marc Delaet. Dat als aanvulling en vandaar dat ik verbaasd was dat we hierover nog niets gehoord hadden. Dan een vraag over de tijdlijn. Als er voor 30 juni een al dan niet voorgenomen besluit komt, zal daar een financieel plaatje uit komen. De doorrekening volgt dan pas, maar het lijkt mij verstandig om op voorhand al naar de scenario's te kijken. Als wij bepaalde systematieken moeten veranderen in die heffing, wat zou dat betekenen voor onze burgers? Zijn we daarop voorbereid? Hebben we daar ideeën over? Kunnen we daar al op voorhand een beetje op anticiperen zodat we niet pas op 30 juni met de gevolgen geconfronteerd worden, erover moeten nadenken en eind september de kogel door de kerk moeten laten gaan? Dat is wel heel erg kort dag. Tenslotte wil ik melden dat wij een motie overwegen om BsGW ertoe te bewegen anders met deze materie om te gaan. We moeten deze nog formuleren en daarover zullen we de raad verder informeren. Dank u wel. Dank u wel. U bedoelt een motie voor de volgende raadsvergadering? Ja. Dank u wel. Helder! Ons Kerkrade. Dank u wel. Ik kan niet zeggen dat dit een helder verhaal is. Zo te horen wordt het paard achter de wagen gespannen. Het is vreemd dat de gemeente geconfronteerd wordt met iets waarover we moeten besluiten. Voor Ons Kerkrade is het belangrijk te weten wat de financiële gevolgen hiervan zijn voor de burgers. Onze vraag is: welke bandbreedte heb je naderhand om een andere keuze te maken? Ik kan me voorstellen dat BsGW dan zegt: als je ander keuze neemt, moeten we dit opnieuw herberekenen waardoor er weer andere cijfers uitkomen omdat we aan de andere kant de weegschaal laten doorslaan. Of kunnen we pas na een jaar een andere keuze maken? Ik vind het vreemd dat BsGW deze tijdlijn niet aan de gemeente heeft gemeld. Ik moet hier bijna uit concluderen dat wij iets in het leven hebben geroepen dat misschien groter is dan we zelf willen. Daar ben ik wel voorzichtig mee. We hebben als gemeenten een BsGW opgericht met de bedoeling dat ze iets zouden doen voor de gemeente, maar nu moeten wij achter hen aanlopen. Ze geven wat signalen af en die informeren ze en die niet, even gechargeerd. Zoals de BsGW dit aanpakt, lijkt mij een omgekeerde gang van zaken. En is maar even de vraag of dat zo is natuurlijk. De vraag over de centen vind ik wel een belangrijke: wat zijn de kosten als we een keuze hebben gemaakt? Welke bandbreedte is er nog nadat we een keuze hebben gemaakt? Dank u wel. Dank u wel. De SP. Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen dank aan Lokaal Alternatief om dit belangrijke punt te agenderen. We begrijpen dat er een hoop onduidelijkheden en onzekerheden. De reden waarom de gemeente Kerkrade is toegetreden tot de BsGW was om de kosten laag te houden. Als dit nu niet haalbaar is, vragen wij ons of we kunnen nadenken om uit de BsGW te treden. Aansluitend op het verhaal van Ons Kerkrade, we hebben misschien iets gecreëerd dat groter is dan onszelf en lopen wij achter een instituut aan dat er voor ons zou moeten zijn. Tot zover, voorzitter. De Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter. Een terechte vraag van Lokaal Alternatief, dank daarvoor. Wat gaan we nu doen? Werd ons voorgespiegeld dat alles veel goedkoper zou worden alles we alles op één plek zouden doen? Maar nu we alles op één plek doen, kan BsGW het niet meer aan en krijgen we enkele keurslijven - A, B of C - gepresenteerd. Daar kunnen ze blijkbaar wel een prijskaartje aan vastknopen, maar kunnen geen bedrag geven als je een onderdeel niet of extra wil. Dat is heel erg vreemd. Je kan van de raadsleden niet verwachten dat we iets toezeggen waarvan we überhaupt niet weten wat de gevolgen zijn voor onze inwoners. We hebben drie keuzes: duur, duurder, duurst. Misschien hebben ze ergens wel een lijst waarop staat hoeveel een extra container kost zodat we dit zelf uit kunnen rekenen en kunnen bekijken of we iets wel of niet gaan doen. Een vraag aan de wethouder: kan de beslissing hierover niet verder naar achter geschoven worden? Elk weldenkend mens neemt geen beslissing zonder te weten welk prijskaartje daaraan vasthangt. Ik denk dat de mensen het al moeilijk genoeg hebben. Als de keuze op 30 juni definitief wordt gemaakt, gaat deze dan per 1 juli in of 1 januari? Komt er een gewenningsperiode? We hebben heel wat vragen en ik hoop dat deze beantwoord kunnen worden. Misschien is het beter om aan BsGW te zeggen dat we niet in een zwembad springen zonder te weten of het water diep genoeg is. Veiligheid voor alles en zeker voor onze burgers. De Ouderenpartij heeft hier veel moeite mee. Dank u wel. Het CDA. Dank u wel, voorzitter. Ook namens ons dank voor het agenderingsverzoek van Lokaal Alternatief. Dank voor de inleiding en de toelichting van de wethouder. Andere partijen benoemden het al, de financiële impact is nog niet bekend en het bevreedt ons dat we

vooraf een keuze moeten maken. We zijn benieuwd: welke reukimte heb je daarna om erop terug te komen? Volgen er nog meer berekeningen en aanpassingen? Want dan zijn we nog verder weg. Normaliter zou je zeggen dat harmonisatie - en dat wordt beschreven in de presentatie - kostenbesparend is en er minder fouten zijn. Wij vragen ons af: voor wie is die kostenbesparing? Voor CDA Kerkrade staat de burger centraal. De burger mag er niet op achteruit gaan, zeker niet in deze tijd. De kosten voor de gemeente mogen ook niet stijgen. In juni moet dit in de raad beslist worden, dus begin juni in de commissie. We begrijpen dat er nog een korte toelichting is gegeven aan het AB van BsGW. Ambtelijk heeft helaas nog geen informatie, zoals we begrijpen uit de toelichting. Als dit nu niet geagendeerd was, wanneer was dit überhaupt dan aan bod gekomen? Hoeveel werk moet er intern nog verzet worden om al dan niet te berekenen welke impact dit heeft? De heer Noël noemde in tweede termijn het uitwerken van scenario's en daar kunnen wij ons alleen maar bij aansluiten. Tot zover de eerste termijn. Dank u wel. BurgerBelangen. Voorzitter, we hebben de aangeleverde stukken gelezen en besproken. We waren met een delegatie aanwezig in de raadsessie van BsGW op 16 januari in Maastricht. We sluiten ons aan bij het feit dat het heel moeilijk zal zijn om op 30 juni een keuze te maken aangezien we geen financiële achtergronden hebben en de gevolgen niet weten voor de burgers. Gezien de kosten voor de gemeente Kerkrade zich vermeerderen, is het voor ons een optie om ons terug te trekken uit BsGW zodat we zelf kunnen bepalen hoe hiermee om te gaan. Dank u wel. Dank u wel. Ik kijk even naar de wethouder die nog aan het schrijven is. Dank u wel, voorzitter. Veel terugkomende vragen. Hoe definitief is het verhaal op 30 juni? In de brief van 24 januari van het BsGW staat dat dit een voorlopige keuze is. Aan de hand van die voorlopige keuze, maakt de BsGW een berekening zodat we op met z'n allen op 30 september een definitieve keuze kunnen maken. Want dan beschikken we over de juiste cijfers: wat kost het de gemeente? Wat zijn mogelijke financiële consequenties voor de burgers? De brief van BsGW vindt u terug in de stukken. Ik deel de zorgen van de heer Creusen en de andere fracties als er gezegd wordt: we springen in het diepe en weten niet of er water in het zwembad zit. Ik heb in mijn inleiding aangegeven dat ik het raar vind dat we een keuze moeten maken terwijl we de consequenties ervan niet kennen. Ik kan als wethouder niet meer vertellen dan ik nu weet. Het is goed dat we hierover praten zodat we met z'n allen in de gaten houden dat er geen dingen gebeuren die we niet willen en mogelijks moeten voorkomen. De raad moet in de lead blijven. Ik zeg u dan ook alle medewerking toe. De PvdA vroeg over welke ambtenaren het hier gaat. Mike Dewaele, afdelingshoofd Financiën, en Mirjam Stoffels als plaatsvervangend afdelingshoofd zullen overleggen met de ambtenaren van BsGW over: dit zijn de keuzes en mogelijkheden, welke alternatieven kunnen jullie ons bieden? Welke consequenties heeft de keuze die wij aan de raad gaan voorleggen? Lokaal Alternatief vroeg of wij voorbereid zijn op wijzigingen. Wij kunnen niet voorbereid zijn omdat we niet weten waarop we ons moeten voorbereiden. We weten dat er iets komt, maar weten niet hoe groot de impact ervan zal zijn op onze bedrijfsvoering en onze burgers. Het feit dat het nu geagendeerd werd en we het erover hebben, betekent dat alle signalen op rood staan met betrekking tot de toekomst. Laat ons goed in de gaten houden wat we wel en niet moeten doen. Ik zie uw motie over 'anders omgaan met deze materie' tegemoet, want ik vind dat u een punt heeft. Ik probeer niet iets wat scheef is recht te praten. Dat is de verantwoordelijkheid van BsGW. Voorzitter, mag ik daarover een vraag stellen aan de wethouder? Heeft de wethouder een beeld bij hoe de andere gemeenten hiernaar kijken? De motie zou misschien veel sterker kunnen zijn. Als ik mag, voorzitter. Eerlijk gezegd, ik heb hierover niet gesproken met de collega's. Maar ik kan u toezeggen dat ik dit ga vragen. Hoe andere gemeenten in Parkstadverband hierover denken, zal ik via een brief doen toekomen. Is dat voor u voldoende? Je bent een onderdeel van een gemeenschappelijke regeling. Als gemeente moet je over een aantal punten stemmen, maar als je als Parkstad eensgezind bent, heb je een bepaald deel. Hoe leeft dit bij andere gemeenten? Ik kan me niet voorstellen dat andere gemeenten niet met dit probleem te kampen hebben. Verenig uw krachten, zou ik zeggen. Dank u wel, voorzitter. Ik wil dit even scherp stellen: u heeft over de collega-gemeenteraadsleden, maar dat is iets wat u zelf moet doen. Dan heb ik me verkeerd uitgedrukt, voorzitter, als ik even mag. Ik bedoel de collega-bestuurders die afgevaardigd zijn in het AB van BsGW. Duidelijk. De wethouder. Voorzitter, ik had nog een paar vragen. Ons Kerkrade vroeg: welke mogelijkheden zijn er om een besluit te herroepen? Op 30 september maken wij een definitieve keuze, daarna wordt deze vertaald naar de Tarievennota en mogelijkwelks zullen de verordeningen aangepast moeten worden. Dat is de consequentie. Een vraag, voorzitter. Begrijp ik het goed dat wij op 30 juni een keuze maken voor een bepaald pakket. Op 30 september worden de kosten duidelijk. Maar we zitten vast aan de keuze die we op 30 juni maken? Kunnen we daarna nog iets herroepen? De wethouder. Op 30 juni maken we een voorlopige keuze. Daar komt een berekening op, maar stel dat deze berekening negatief uitkomt waardoor de meerderheid van de raad deze keuze niet wil - omdat deze niet goed is voor de burgers of de financiën van de gemeente - kunnen we dat herroepen en een andere keuze maken. U bent aan zet. Meneer Noël zei dit ook duidelijk. Wanneer moeten we een definitieve keuze maken? Via de voorzitter. Mevrouw de voorzitter, kunt u aan de wethouder vragen wanneer we een definitieve keuze moeten maken? Voorzitter, ik heb ook nog een vraag. Eén moment,

de wethouder moet nog antwoorden. In de brief van 24 januari staat dat wij op 30 september een definitieve keuze moeten maken. Mevrouw de voorzitter, mag ik iets aanvullen ter verduidelijking. Er werd ons in Maastricht verteld - en dat staat volgens mij ook in de brief - dat BsGW van plan is om dit in '24 te implementeren en in '25 zal de nieuwe systematiek ingaan. Voorzitter, de wethouder gaf net aan dat we in juni de definitieve keuze maken. Nee, ik heb gezegd: 30 juni voorlopige keuze, dan de doorrekening en op 30 september de definitieve keuze. Het wegzetten van die definitieve keuze in de systematiek van BsGW - wat meneer Noël aanhaalt - gebeurt in '24 en de ingangsdatum is '25. U vroeg naar de mogelijkheden nadat we een keuze hadden gemaakt. Dat is helder. Misschien kan mevrouw Stoffels nog iets toevoegen. Mag dat, voorzitter? Natuurlijk. Mevrouw Stoffels. Naast de harmonisatie hebben we ook nog te maken met de kostenverdeling en deze is nog niet afgerond. De systematiek komt pas in 2024. De keuze die u nu gaat maken, heeft consequenties voor de bijdrage op basis van de huidige kostenverdeelssystematiek. In 2024 komt er een nieuwe kostenverdeelssystematiek die weer consequenties kan hebben voor 2025 en verder. Dat is zoals het er nu voor staat en gepland is. Dat is helder. Dank u wel. Voorzitter, ik heb nog een vraag. Voor mij is het antwoord nog steeds niet duidelijk. Wordt ons besluit van 30 juni definitief gemaakt door BsGW of komen ze terug en hebben we dan een - zoals bij beschikkingen, ik noem maar even iets - een bezwaartermijn? De wethouder. Of mevrouw Stoffels. U als gemeenteraad bepaalt het beleid. U kunt altijd in een verordening het beleid aanpassen. Dat kan natuurlijk niet gedurende het jaar. U maakt bijvoorbeeld voor 30 september een keuze, deze wordt geïmplementeerd in de nieuwe verordening en Tarievennota van 2024. Als u in 2024 het er niet meer mee eens bent en terug wil, passen we dit aan voor 2025. Ik kan u niet vertellen wat dat gaat kosten, maar dat kan want hier wordt het beleid bepaald. Eén paar zitten we in principe op glad ijs. Voorzitter, mag ik even? Wij moeten straks een keuze maken. Wij moeten nu betalen aan BsGW, maar ze maken nu al uitzonderingen. Ik wil graag weten wat de kosten zijn van dit maatwerk, want als ik straks een beslissing moet maken, wil ik weten wat het nu kost. Straks horen we wat de keuze in de toekomst gaat worden, en dan kunnen we die twee tegen elkaar afzetten. Ik heb geen idee wat het maatwerk nu kost. Ik wil even iets aanvullen, want u kan hier waarschijnlijk niet direct een antwoord op geven. Is het goed als dat antwoord schriftelijk naar u toekomt? Ja. Mevrouw de voorzitter, mag ik toch een poging wagen vanuit de informatie in Maastricht? Ik wil voorstellen om dit in tweede termijn te doen. Het gaat nu een beetje door elkaar. Maar het is wel relevant voor het stuk waarin we nu zitten. Akkoord? Ik zal hierna me proberen te beheersen. Er wordt gevraagd naar de kosten van het maatwerk. Er zijn een hele hoop gemeenten met uitzonderingen. De gemeente Kerkrade heeft er relatief veel, wat ik al eerder zei. En er zijn gemeenten met minder uitzonderingen. Alle extra kosten voor de softwarematige ondersteuning voor de aanpak van maatwerk zoals het nu binnen BsGW werkt, worden op één hoop gegooid en verdeeld over alle deelnemers. Iedereen betaalt daar naar rato aan mee. Even grofweg, maar omwille van het begrip. Zo is het nu. Als er straks enkel in Kerkrade voor een bepaalde post maatwerk is en geen enkele andere gemeente hanteert dit op eenzelfde manier, zijn de meerkosten daarvan sec voor de kop van Kerkrade. Daarom het risico dat die kosten exponentieel hoger worden. Dank u wel voor de toelichting. Ik wil nog één opmerking maken. Mag ik daarover een vraag stellen, voorzitter? Dadelijk in tweede termijn. Ik wil eerst nog even een opmerking maken: we zeggen de hele tijd dat de raad een besluit moet nemen in september, maar dat kan niet. Onze eerste raadsvergadering is op vier oktober. We moeten kijken hoe we hiermee omgaan als er verwacht wordt dat we in september een besluit nemen. Ik wil eerst even vragen of de vragen uit de eerste termijn beantwoord zijn. Nee, u heeft nog een vraag openstaan? Wilt u nog even de vraag herhalen? De SP-fractie en BurgerBelangen hadden dezelfde vraag: is het mogelijk om dat wat wij uitbesteed hebben aan de BsGW weer in eigen huis te doen? Ik wil niet zeggen dat dit onmogelijk is, maar u moet zich realiseren dat 29 van de 30 Limburgse gemeenten overgegaan zijn naar de BsGW. Alle ambtenaren die verstand hadden van inningen en belastinggelden zitten nu bij BsGW. Als we de inning weer voor eigen rekening gaan nemen, hebben we een personeelsprobleem want we vinden geen mensen die deze materie beheersen. Een tweede probleem is dat je hiervoor minstens één tot anderhalf jaar voor nodig hebt. Je moet een geautomatiseerd systeem aanschaffen en vullen. De vraag is: als je dit doet, zal de BsGW meewerken aan het vullen van dit systeem? Als we die niet krijgen omdat deze dienen voor de gemeenschappelijke regeling, moeten we alles handmatig invoeren. Een derde probleem is het plaatsgebrek in dit raadhuis. We hebben geen plaats voor 20 - het kunnen er ook 30 zijn - extra ambtenaren. Dit zijn drie redenen waarom het lastig zou zijn als de raad dit zou beslissen. Maar als de raad dit wil, zal het college dit regelen. U bent de baas, alleen zal dit uitvoeringstechnisch een zware klus zijn. Ik wil ook nog - met enige terughoudendheid - opmerken dat het wellicht dan duurder wordt dan bij de BsGW. Ik weet als wethouder Financiën wel niet hoeveel dit gaat kosten en hoeveel we eraan zullen verdienen. Dat is een duidelijk antwoord. Ik kan het niet mooier maken, beste commissie. Ik start de tweede termijn en begin met de VDD. Ik begrijp het dilemma. Dit soort gemeenschappelijke regelingen zijn in het leven geroepen om kosten te besparen. Efficiency is het hele verhaal hierachter. Dat je een stukje regie inlevert, moge duidelijk zijn, want je pakt dit samen met andere

gemeenten aan. Maar aan BsGW hangt toch een beetje een smet. Als ik me goed herinner, hebben we ons een half jaar geleden gebogen over een begrotingswijziging, met name over de toename van de personeelskosten. Toen hadden we ook al onze bedenkingen, en ik doe nu misschien een hele stoute veronderstelling, maar deze harmonisatie komt voor mij over als het beheersbaar houden van de kosten voor de BsGW. Ik kan me voorstellen dat harmonisatie voordelen heeft, zoals: het is goedkoper, het kost minder inspanning, minder software en investering, noem maar op. Dat het goedkoper is, zou ten goede moeten komen aan de gemeente. Of doe ik nu een rare veronderstelling? Dus ook aan de burger. Het kan niet zo zijn dat harmonisatie leidt tot meer kosten voor de burger. Met de voorgeschiedenis van BsGW, denk ik dat het goed is om het reilen en zeilen van deze organisatie eens te onderzoeken, want het is niet de eerste keer dat we het hierover hebben. We hebben vaker onze frustraties geuit over BsGW. Misschien moet de Rekenkamer even uitzoeken hoe het zit met de efficiency van BsGW, want ik ben daar wel nieuwsgierig naar. Ik krijg de indruk dat met deze harmonisatie de kosten worden vereffend, en dat kan niet de bedoeling zijn. Zeker ook niet gezien het tijdspad dat er gepresenteerd wordt. Dank u wel. Hart voor Vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Een half jaar geleden hebben we het gehad over de kosten en de bereikbaarheid voor de burgers. Deze was barslecht, want als burger kwam je er helemaal niet door. Ik ondersteun het voorstel om de Rekenkamercommissie te laten uitzoeken of er een mogelijkheid is om dit terug te pakken. Dank u. Dank u wel. Ik krijg net van de griffier wat informatie. Meneer Creusen, er is een rekenkameronderzoek geweest op 16 juli 2021 met daarin aanbevelingen voor de BsGW. Dat is misschien interessant om nog eens na te kijken. Dank u wel voor uw inbreng. De PvdA. Voorzitter, ik kan me nog herinneren dat onze fractie destijds negatief heeft beslist over het wel of niet toetreden tot BsGW. Toen zeiden we al: groot, groter, grootst is niet altijd de ideale oplossing. Maar er is een democratisch besluit genomen en daar moet je dan mee omgaan. Het is zoals de heer Paas zegt: als je nu weer teruggaat, moet je de uittreding betalen, heb je personele problemen en de automatisering die eraan vasthangt. Ik denk dat het uitgangspunt de burger moet zijn: wat gaat dit de burger kosten? Doordat wij maatwerk leveren, kan het zo zijn dat we als gemeente Kerkrade meer moeten betalen aan BsGW maar dat is de tol die je betaalt omdat je aangesloten bent bij zo'n grote organisatie. Ik vind niet dat we als gemeente moeten kijken naar een kleinere fee waardoor we de burger opzadelen met bepaalde problemen. Het uitgangspunt van de PvdA is: wat zijn de kosten voor de burger? Welke flexibiliteit heb je? Wat kost het qua uitvoering aan de gemeente? Maar laten we nu eerst kijken naar wat er boven tafel komt. Aan de hand daarvan worden we dan meegenomen in het proces zodat we een weloverwogen beslissing kunnen maken. Het is nu allemaal nog een beetje vaag. Ik ga naar de indieners van dit agendaverzoek, Lokaal Alternatief. Ik sluit me helemaal aan bij de woorden van meneer Jongen. Dit agendaverzoek beoogde om de raad tijdig in stelling en op de hoogte te brengen. En om te kijken naar wat betekent dit voor de burger en de stad an sich, niet opgezet als een amendement om uit het BsGW te stappen. Misschien kan die discussie nog volgen, maar voor nu is dat zeker niet onze insteek. Dank u wel. Ons Kerkrade. Dank u wel. De raad in stelling brengen, dat is helder. Alleen, wij kunnen niet in stelling gebracht worden omdat we de cijfers niet kennen. Maar ik snap wat je bedoelt. Het is moeilijk om bij het kruisje te tekenen als je niet weet waar je 'ja' op zegt. Even gechargeerd, het voelt voor mij alsof we gegijzeld worden door de BsGW: take it or leave it. Jullie zullen er toch niet uitstappen. Veel opties hebben jullie niet. Maar zoals ik in eerste termijn zei: wij hebben hen in het leven geroepen. Ik vraag me af wat het DB vindt van het BsGW. Moeten we iemand van het BsGW uitnodigen om hier eens tekst en uitleg te komen geven bij dit hele verhaal? Uit de BsGW stappen is een ding, dus ik wil even kijken waar dit naartoe gaat. Maar we moeten niet te lang wachten, want het is zo juni. Meneer Boukar zei me net dat in juni er een besluit genomen moet worden, maar tot september is er ook nog de vakantie waarin er ambtenaren weg zijn. Als wij geen vergadering in september hebben, moet de BsGW maar op ons wachten. Dat bedoel ik met dat gijzelen, wij moeten ons overal aanpassen. Ik weet niet in hoeverre dat kan. Tot zover. Dank u wel. Is uw vraag over het uitnodigen van iemand van BsGW voor de wethouder bedoelt of de commissieleden? Dan ga ik naar de SP. Dank u wel, voorzitter. Een hoop vage en niet concrete argumenten. Ik hoor de wethouder ook zeggen dat het wellicht duurder is als we uit de BsGW stappen. Ook dat is weer vaag. Het is absoluut niet onze intentie om aan te geven dat we uit de BsGW moeten stappen. Wij willen wel aantonen dat er kan onderzocht worden hoeveel dat gaat kosten als vangnet. Dat is een concreet iets wat je voor die tijd duidelijk kan hebben. De keuze die je maakt is dan misschien vaag, maar je hebt dan wel iets om op terug te vallen. We moeten een achterdeur hebben. Tot zover, voorzitter. Dank u wel. Ik zag meneer Creusen naar de microfoon gaan. Wilde u nog iets zeggen? Ik begrijp uw voorstel volkomen, maar ik denk dat het onder de huidige omstandigheden onmogelijk is om uit de BsGW te stappen. Er moet wel een verandering komen. Ik heb net even de aanbevelingen uit 2021 opgezocht. Deze staan in het verslag AZM van 13 september. Bijna twee jaar gelden sluit het Rekenkamerrapport af met de aanbeveling om het samenspel tussen dagelijks en algemeen bestuur - de linker- en de rechterhand - van de BsGW te verbeteren en om het AB meer in positie te zetten als hoogste bestuursorgaan van BsGW. Als

ik nu terugkijk op de dingen die er gezegd zijn, schort het daar nog steeds aan. AB weet niet wat DB onder aanvoeren van die directie uitvoert. Dat is voor de bühne gebracht dankzij Lokaal Alternatief. En als dat nog steeds de situatie is, vind ik dat het tijd wordt dat we die aanbevelingen ter harte te nemen en kijken hoe de stand van zaken nu, twee jaar later, is. Zo heeft dit onderzoek dan toch ergens toegeleid een onderzoek. Dat wil ik eventjes toevoegen. Dank u wel voor die mooie toevoeging. De Ouderenpartij. Dank u wel, meneer Creusen. Fijn dat u dit opgezocht heeft. Er is werk aan de winkel want in die twee jaar is er niets gebeurd. Dat mag niet nog eens twee jaar gebeuren. Het is belangrijk genoeg. Ik vraag me af wie de datum van 30 juni en 30 september bedacht heeft. Is er iemand die weet dat er in juli en augustus geen vergaderingen zijn? Ik vind het heel vreemd, want dat wil zeggen dat we met z'n allen moeten terugkomen om een beslissing te maken over wat te doen met BsGW. En dan weten we nog steeds niet hoe duur het is. Ik kan mezelf blijven herhalen, maar dit is werkelijk te gek voor woorden. Als het mijn beurs aanging, zou ik nooit aan iets beginnen waarover ik zo weinig weet en wat het betekent. Het zou fijn zijn als er een bepaald bedrag aan die drie soorten kon komen, en wat erin welk keurslijf past. Ik denk dat de wethouder dit ook graag wil weten. Laat ons afspreken dat zodra de cijfers bekend zijn, dit meteen aan ons wordt meegedeeld zodat we voor 30 juni min of meer een bewuste en goede keuze kunnen maken. Dat was het. Dank u wel. Het CDA. Dank u wel, voorzitter. Wij zouden het fijn vinden als het Rekenkameronderzoek bij dit stuk kan worden toegevoegd zodat we daar even kunnen induiken. Ik weet niet of ik het net zo snel kan vinden als de heer Creusen. Goed dat dit opgezocht is en dat daar aanbevelingen in staan die nog steeds niet goed zijn opgepakt. We blijven zitten met veel vragen en bedenkingen, en merken dat er vele (niet) helemaal beantwoord kunnen worden. We hopen dat wij die een beslissing moeten nemen en de wethouder die dit dossier onder zicht heeft, beter op de hoogte moeten zijn alvorens hiermee aan de slag te gaan. Ik denk dat er weinig bedrijven in Nederland akkoord geven op iets waar ze nog geen cijfers van hebben. Laten we dus als gemeente het goede voorbeeld geven. Dat zijn wij denk ik verplicht naar onze burgers toe. In de eerste termijn had ik nog de vraag gesteld: als dit niet tijdig was geagendeerd, hadden we dit dan wel gehoord? Ons bekruipt het gevoel dat we dit dan pas vijf voor twaalf hadden gehoord en hierover geen goede discussie met elkaar kunnen gevoerd hebben. Nogmaals heel blij dat dit geagendeerd is. We hopen dat we nu de vinger aan de pols houden en tijdig binnen commissie- en raadsverband hierover kunnen vergaderen. Mijn collega gaf net ook al aan dat er een zomerreces tussen zit, ik ben benieuwd hoe wij in september op een goede manier hierover een definitieve beslissing kunnen maken. Een oproep richting BsGW: kunnen ze niet alsnog van tevoren berekeningen maken? Misschien ook het appel van meneer Krasovec: moeten we ze niet uitnodigen in de commissie of een extra avond organiseren? Hopelijk kunnen zij ons dan van antwoorden voorzien. Dat is voor ons op dit moment. Dank u wel. Dank u wel. BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. Het lijkt erop dat BsGW een monopoliepositie heeft. Kan dit terugkomen naar de gemeente? Zijn er alternatieven? Is BsGW de enige partij die in Nederland zo'n dienst aanbiedt of moeten we in de toekomst de boer op gaan? Dank u wel. Dank u wel. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel. Ik heb een vraag die misschien eerder technisch is, maar ik denk dat we het informatiesysteem dat bij BsGW gebruikt even vergeten wordt, want dit ondersteunt niet alle materie zaken en al helemaal geen maatwerk. Ik hoop dat erover nagedacht is om dit beschikbaar te stellen in de informatiesystemen. Wat is de impact daarvan? Hoeveel gaat dit kosten? Wat is de doorlooptijd? Wanneer hebben we een return of investment bereikt? Als we nu gaan investeren in een informatiesysteem versus jarenlang maatwerk toepassen en extra kosten uitgeven die niet aan de burgers worden doorgerekend, zal het altijd duurder worden. Op een bepaald moment ontkom je er niet aan om te investeren in een informatiesysteem of de mensen alles beschikbaar maken. Ik weet dit als geen ander want ik werk voor de grootste pensioenuitvoerder van Nederland. We kennen alles van wet- en regelgeving en ingewikkelde berekeningen, en voor ons kan het niet dat er iets uit de boot valt. Alles is gestructureerd en geautomatiseerd. De zaken die net werden benoemd, zijn makkelijk te structureren mits je bepaalt welke kant je opgaat in een bepaalde situatie. De komende tijd moeten we een keuze maken voor de toekomst, maar de kosten voor het informatiesysteem - voor deze manier van uitvoeren - moeten ook duidelijk zijn. Prima. Dank u wel. Wethouder, het is bewogen materie. Ik geef u weer het woord. Voorzitter, het is wat het is. We kunnen er een heel verhaal van maken, moeilijk over doen en er nerveus van worden, maar dat doen we niet. Ik loop even de fracties na, maar er waren weinig vragen. De VVD zei dat de harmonisatie ook tot meer kosten kan leiden voor de burger. Dat zou zomaar kunnen. De heer Creusen had het over een Rekenkameronderzoek en de griffier meldde dat er een onderzoek is geweest op 16 juni 2021. Hart voor Vrijheid vindt de kosten en bereikbaarheid voor de burgers belangrijk. Dat is zo en daar wringt het bij ons allemaal. Wij weten niet wat het de organisatie en de burger gaat kosten. Dat zijn de meest essentiële vragen. Als iemand uit de politie zegt dat het systeem van BsGW gaat veranderen, zal elke burger zich de vraag stellen: wat betekent dit voor mij? Dat wij dan met droge ogen moeten zeggen dat we dit niet weten, is niet zo handig. We gaan met elkaar een aantal afspraken maken zodat het proces op de één of andere manier door kan gaan. Meneer Jongen, PvdA, vroeg wat de kosten gaan zijn voor de burger? Welke flexibiliteit hebben we? Ik kan daar

geen antwoord op geven, want de kosten weten we niet. Als het aan de wethouder ligt, zijn we heel flexibel, maar dat bepaald de BsGW en u als beslissend orgaan. Lokaal Alternatief vroeg ook hoeveel dit gaat kosten voor de burger. Ons Kerkrade vroeg of we BsGW konden uitnodigen. Ik geef hiervoor even het woord aan mevrouw Stoffels. Als u de BsGW nu uitnodigt, krijgt u hetzelfde verhaal te horen als in die raadsbijeenkomst. Wat belangrijk is, is dat wij ambtelijk met elkaar aan tafel gaan zitten om te kijken naar de drie varianten voor de afvalstoffenheffing. Als we de maatwerkvariant nemen en niet de voorkeursvariant, hoe kunnen we er dan voor zorgen dat middels allerlei parameters en het informatiesysteem - dat er is heus wel is - de burger daar niet de dupe van wordt? Om hoeveel mensen gaat het überhaupt? Dat zijn de dingen die we dus nog niet inzichtelijk hebben. Onze gedachte was, en dat hebben we al een beetje in de week gezet: in mei komt de begroting van de BsGW in de commissie en dat we dan tevens een eerste voorzet doen voor het besluit wat eind juni genomen moet worden. En dat u dan in de gelegenheid bent om dan niet alleen over de begroting met de BsGW van gedachten te wisselen maar ook over de varianten die er zijn en de keuzes die er voorgelegd worden. Voorzitter, mag ik daarover een vraag stellen? Ja, dat mag. We hebben het dan over de meerjarenbegroting van de BsGW waarvan we niet precies weten wat de kosten zijn van de keuzes die we maken. Hoe dan ook blijft het gissen. Ik wil daar nog even op antwoorden. Ik snap dit ergens wel, want de BsGW kan heel moeilijk de keuze per product inschatten als ze niet weten wat de raden gaan kiezen. Ik snap het probleem. Het is het kip en het ei-verhaal. Ze hebben ervoor gekozen om eerst te harmoniseren en dan de kostenverdeling aan te pakken. Dat maakt het voor ons heel lastig want we weten niet wat de consequenties zijn. Voorzitter, ik heb nog een aanvulling. Ik had daarstraks gevraagd naar de kosten van het maatwerk. Maar het aantal personen hangt daaraan vast? Ja. Dank u wel. Voorzitter, mag ik nog even terugkomen op wat mijn collega zojuist vertelde over een eventuele motie. Als ik kijk naar de raadsagenda, hebben we op 31 mei de vergadering waarin we dat besluit voor 30 juni moeten nemen. Vervolgens moeten we 12 juli het besluit nemen of dat een goed besluit was zodat dit voor september bij BsGW geweten is. Dus ik hecht er wel erg aan dat we als Lokaal Alternatief de motie inbrengen waarin we BsGW opdragen om die data aan te passen en te verspreiden naar de andere deelnemende gemeenten zodat die ook diezelfde motie in hun raad kunnen aannemen, zodat de tijdsdruk die door zowel het zomerreces als onze vergaderagenda ontstaat, er af is. Ik zou deze commissie willen vragen om, als we die motie vooraf aan alle partijen verdelen, die in de volgende raadsvergadering alvast te behandelen, zodat we niet in de situatie komen te zitten dat die pas in de volgende commissie en dan pas in de raad komt. BsGW kan anders hetzelfde argument tegen ons gebruiken, namelijk: jullie komen erg laat met de vraag. Een spoedeisende motie kan altijd in de raad. Dat komt in orde. Ik ga verder met mijn verhaal. De SP vroeg of er kan onderzocht worden wat de kosten van uittreding BsGW zouden zijn. Ik kijk naar Mirjam of zij daar enig zicht op heeft, want ik durf daar geen uitspraak over te doen. Volgens mij is daarover in de gemeenschappelijke regeling niets opgenomen, maar dat moet ik uitzoeken. Ik weet het niet. Wellicht kan je dan een bedrag koppelen aan de uittreding, maar dan weet je nog steeds niet waar je het personeel vandaan gaat halen en hoeveel het systeem kost. Dat wordt wel moeilijker. De Ouderenpartij vroeg wie die data bedacht heeft. In de brief van 24 januari van BsGW stonden deze data vermeld. Wij hebben dit niet bedacht, maar ik weet niet wie van BsGW. Mevrouw Fischer vroeg of de commissie ingelicht kan worden zodra de kosten bekend zijn. Dat zeg ik u toe in het kader van informatieverstrekking van het college naar de raad, zodat u een weloverwogen besluit kan nemen. Het CDA zei dat we beter op de hoogte moeten zijn vooraleer we een besluit kunnen nemen. Meneer Meijer, u heeft 100 procent gelijk daarin. Dat willen wij ook. De heer Meijer vroeg of BsGW geen voorlopige kosten over zich kan produceren. Dat ga ik aan de BsGW voorleggen. Tot slot vroeg BurgerBelangen of BsGW de enige partij is die dit werk kan uitvoeren. Mirjam. BsGW is niet de enige in Nederland. Er zijn eerdere gemeenschappelijke regelingen. Om het moment dat je zou zeggen 'ik wil aansluiten bij een andere', je te maken hebt met andere gemeenschappelijke regelingen te maken. Ik noem even RD4: hoe regelen we dat? Ik ben bang dat dat heel moeilijk wordt. Ik kijk even rond, zijn alle vragen beantwoord? Kan er bij het voorlopige kostenoverzicht al een prognose gemaakt worden over wat de kosten zouden zijn voor het informatiesysteem? Wat zou de terugverdientijd zijn? Vooral die terugverdientijd is erg interessant ten opzichte van de kosten die we maken voor maatwerk. We vergeten dat we maatwerk leveren, omdat het informatiesysteem wat we aankopen niet doet wat we willen dat het doet. En dat is niet meer van deze tijd. We kunnen bijna alles automatiseren. We hebben artificial intelligence en dat gaat die richting uit dat je binnenkort helemaal niets meer hoeft te doen dan alleen maar historische data invoeren en het wordt voor je berekend. Zover zijn we, en als we daarin niet investeren, denk ik dat we het geld van de burger weggooien. De wethouder nog een reactie. Ik heb niet meer zoveel toe te voegen, voorzitter. Het is duidelijk dat wij wat huiswerk hebben. We leggen zo snel mogelijk de uitkomsten hiervan ter kennis voor de commissie. Dat zeg ik u toe en ik zie de motie van Lokaal Alternatief met belangstelling tegemoet. Voorzitter, ik kan er verder niets meer van maken en ik wil het met uw goedvinden hierbij laten. Wethouder, ik vraag even aan de inbrengers of de informatie voldoende is? Dat lijkt mij wel, mevrouw de voorzitter. Dank u wel. Dan

kunnen we dit agendapunt sluiten. Dan hangt geen besluit aan vast. Voorzitter, ik heb even gekeken en de opzegtermijn is twee jaar. Dat is aan de commissie en de raad. Daar wil ik het bij laten en we zien de motie tegemoet. Dank u wel. Dan gaan we naar het volgende agendapunt: de lijst van toezeggingen.

9 Lijst van toezeggingen

Heeft daar iemand op- of aanmerkingen? Lokaal Alternatief. Een vraag aan onze toch al drukbezette griffie: tot aan de vergadering van november zat er altijd een mooi lijstje bij de lijst van toezeggingen. Nu zit er een link bij en moet je zelf de zoekactie doen. Ik weet niet of iedereen even gemakkelijk kan zoeken in de iBabs omgeving. Kan het lijstje weer terugkomen? Griffier. Dat zal ik uitzoeken en komen we op terug. Daar komen we op terug. Prima, nog iemand voor de lijst van toezeggingen? Nee, dan ga ik naar agendapunt tien: de rondvraag. Heeft iemand iets voor de rondvraag? Niemand. Dan sluit ik de vergadering om 21H47 en

11 Sluitting

wens ik u alle wel thuis.